№ 49 (3209). Warszawa, SOBOTA 19 lutego 1927 r. Rok XXXIII.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIANSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, ul. Warecka № 7.
Redakcja — tel. 176-70.
Administracja — tel. 120-13.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY.

W OCZACH ZACHODU

Załamanie się demokracji polskiej w okresie pomajowym dociera zwolna do świadomości opinji zachodnio-europejskiej. I nie pomoże tu nic ani wzgardliwa obojętność, ani też buńczuczna tromtadracja na temat, „jak oni śmią wtrącać się do nieswoich rzeczy".

Śmią, bo muszą. Muszą tak samo, jak my śledzimy z trwogą lub z nadzieją rozwój stosunków wewnętrznych Anglji, Niemiec czy Francji; to, kto rządzi Wielką Brytanją, wywiera wpływ olbrzymi na całą Europę, nie jest obojętne dla żadnego z narodów; i podobnie układ sił i rozwój wypadków w Polsce obchodzi — naprzykład — Francuzów, gdyż on to właśnie oddziała i na państwową politykę zagraniczną, i na spoistość gospodarczą kraju, na jego siłę oporu wobec wszelakich niebezpieczeństw.

Nie chodzi więc o jakąkolwiek formę „interwencji", jeno o zagadnienie, czy i w jakich warunkach demokracje zachodnie mogą liczyć na demokrację polską, albo znowuż odwrotnie.

Przewrót majowy powitano w Paryżu, w Londynie, w Berlinie nawet, jako zwycięstwo demokracji. Przez długie tygodnie wierzono, że drobne nieporozumienia tamują normalny bieg rzeczy. Nie chciano poprostu wierzyć w prawdę o dekrecie prasowym. Kwestję: „stać czy siedzieć" uważano za złośliwy dowcip propagandy, wrogiej Polsce. Stopniowo przyszło zupełne prawie rozczarowanie.

Ostatnie wypadki dolały poniekąd oliwy do ognia. Nieszczęśliwa mowa p. Bartla, rozreklamowana przez „PAT'a", komentarze prasy półurzędowej, ułożony gdzieś w kuluarach sejmowych przez niesumiennych dziennikarzy tekst depeszy londyńskiego „Times" (Tajmsa) o Marsz. Piłsudskim, który z tajemniczym dekretem w ręce wywierać miał nacisk na głosowanie Sejmu — wszystko to razem wzięte zrobiło wrażenie większe, niż się w Warszawie zdaje.

Proces dziejowy biegnie szybko. Faszyzm skupia z gorączkową szybkością dokoła siebie reakcyjne państwa środkowej i południowo-wschodniej Europy. Rząd konserwatystów angielskich otacza — z rozmaitych powodów — dyskretną opieką te machinacje. A z drugiej strony komunizm nie ustaje w szerzeniu zamętu i demoralizacji wśród mas robotniczych.

Obóz demokratyczny z natury rzeczy szuka wodza i chorążego. Czy to się komu podoba, czy nie — wodzem i chorążym jest, pozostanie nadal — **Socjalizm.** W nadchodzącem starciu trzech głównych sił dzisiejszej rzeczywistości Polska będzie musiała wybrać dla siebie miejsce, wybrać **swoich** sojuszników, wybrać swój obóz w świecie. Nadchodzi Międzynarodowa Konferencja Ekonomiczna. Być może spali na panewce, ale równie dobrze zakończyć się potrafi systemem układów międzynarodowych, które zaważą głęboko na naszem także życiu gospodarczem. Z kim na niej pójdziemy? Czy z wykonawcami „Manifestu finansistów", do czego zmierza polityka gospodarcza p. Niezabytowskiego? Czy z delegacją robotniczą, która sprzeciwi się podziałowi ludzkości na wyzyskujące i na wyzyskiwane narody?

Trzeba wybierać. Wysiłek klasy robotniczej, sterowanej przez socjalizm, musi za wszelką cenę nawrócić nawę polską z powrotem do łożyska demokracji — świadomej, zorganizowanej, zdolnej do rozstrzygnięcia zagadnień trudnych, które zawisły dzisiaj w powietrzu, ale przecież prędzej czy później runą na nas całym ciężarem.

Mieczysław Niedziałkowski.

WIELKI WIEC POLITYCZNY.

W niedzielę, dnia 20 b. m. o godz. 11 rano w lokalu, Solec 68, odbędzie się Wielki Wiec Polityczny n. t.: „Walka z drożyzną". Przemawiać będą tow. tow. Zofja Praussowa, E. Dąbrowski, S. Kowalew i Ed. Zawadzki.

WIELKA ANKIETA „ROBOTNIKA"

JAK ŻYJE, JAK PRACUJE, ILE ZARABIA ROBOTNIK WARSZAWY?

W dniu dzisiejszym ankieta nasza omawia dolę i niedolę pracowników tramwajowych, przez usta tow. **Eugenjusza Łętowskiego**, prezesa zw. zaw. pracowników tramwajowych, oraz tow. **Antoniego Podniesińskiego,** sekretarza tego związku.

Choroby zawodowe — powiedzieli m. in. obaj towarzysze naszemu wysłannikowi — **szeroko panoszą się wśród pracowników tramwajowych. W pierwszym rzędzie są to choroby płucne.**

Szczegóły na str. 3.

MOWA MINISTRA ZALESKIEGO O STOSUNKACH POLSKO-NIEMIECKICH

Na str. 2 czytelnicy znajdą tekst oświadczenia, które złożył wczoraj przed stawicielom prasy min. Zaleski w związku z przerwaniem rokowań polsko-niemieckich.

C. K. W.

We wtorek, dn. 22 b. m. odbędzie się o godz. 5 po poł. w lokalu Z. P. P. S. w Sejmie posiedzenie Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S.

Sekretarjat Generalny.

PRZYWRÓCENIE ZASIŁKÓW BEZROBOTNYM ROB. SEZONOWYM

Jak donosi kor. warsz., projekt rozporządzenia w sprawie przedłużenia, t. zw. martwego sezonu, z 6 tygodni na 10, tj. przywracający zasiłki z akcji doraźnej bezrobotnym robotnikom sezonowym, został już zaakceptowany przez wszystkich ministrów. Rozporządzenie to ma być podpisane i opublikowane po powrocie p. Prezydenta Rzeczypospolitej z Poznania.

Jak wiadomo zasiłki dla bezrobotnych rob. sezonowych zostały cofnięte z początkiem b. m.

NOWE PROCESY W ZWIĄZKU Z ZAJŚCIAMI MAJOWEMI

W TYM SAMYM NIESZCZĘSNYM POWIECIE WŁOSZCZOWSKIM.

Upłynęło zaledwie dwa tygodnie od czasu, jak Kielecki Sąd Okręgowy skazał na więzienie 22 włościan pow. Włoszczowskiego — za wypadki, związane z przewrotem majowym — i oto znów ten sam Sąd ma rozpatrywać nową sprawę, mającą to samo podłoże.

Oskarżeni są również mieszkańcy powiatu Włoszczowskiego — tow. Stefan Prusek, oraz Leonard Leszczyński, który już w dniu 27 stycznia został skazany na 2 lata więzienia.

Akt oskarżenia (oparty na carskim artykule 129!) już doręczono, a zatem wkrótce dowiemy się i o wyroku.

I dzieje to się przy rządzie, który właśnie powstał z przewrotu majowego...

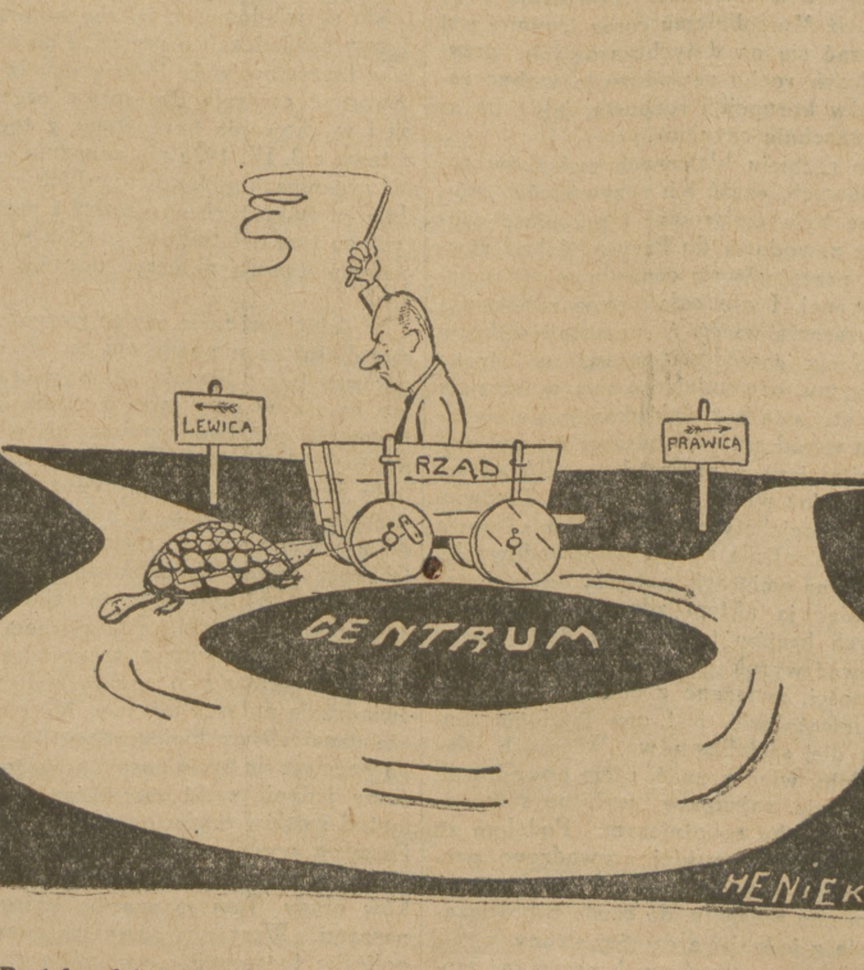
STANY ZJEDN. GWAŁCĄ NIEPODLEGŁOŚĆ NIKARAGUI

CAŁE PAŃSTWO—STREFĄ NEUTRALNĄ

Nowy Jork. 18 lutego (AW). Urząd marynarki Stanów Zjednoczonych wysłał do Nicaragui transport, złożony z 1400 żołnierzy marynarki. Usiłowania głównodowodzącego wojskami Stanów Zjedn., by stłumić wojnę domową w Nicaragui, okazały się dotąd bezskuteczne. Głównodowodzący zamierza obecnie ogłosić w całej Rzplitej Nicaragui strefę neutralną, by w ten sposób stłumić wojnę domową.

ANGLJA PRZYGOTOWUJE OBRONĘ SZANGHAJU

Hong-Kong, 18 lutego. (PAT.). Nowy bataljon wojsk angielskich odjechał stad dziś do Szanghaju. Wojska kantońskie posuwają się ciągle naprzód.

P. Bartel sądzi, że Rządowi niepotrzebny jest program. Istotnie, jeżeli ktoś się kręci ciągle w kółko, to poco mu plan jazdy, tembardziej, że i rumak nie bardzo gorący.

MIĘDZYNARODÓWKA SOCJALISTYCZNA

PRZEBIEG POSIEDZENIA EGZEKUTYWY.

Wczoraj podaliśmy listę członków Egzekutywy, którzy uczestniczyli w posiedzeniach 12 i 13 b. m. w Paryżu. Dzisiaj przytoczymy główne punkty obrad.

Dwie sprawy zajęły przedewszystkim porządek dzienny: 1) położenie międzynarodowe i 2) walka o demokrację.

1) POŁOŻENIE MIĘDZYNARODOWE.

Tow. **Eang-Tien-Tsau** (Chiny) odczytuje dłuższy memorjał, charakteryzujący stan rzeczy w Chinach. Wskazuje na charakter i treść istotną walk wewnętrznych. Powstaje energicznie przeciwko postępowaniu imperjalizmu angielskiego i przeciwko intrygom Sowietów. Lud chiński pragnie zupełnej niepodległości politycznej i pokoju z Europą.

Tow. **Gillies** (Anglja) opisuje działalność Partji Pracy w związku z wypadkami chińskimi. Partja rozwinęła ogromną energję. P. Chamberlain, minister spraw zagranicznych, zobowiązał się wobec delegatów Partji Pracy do polityki umiarkowanej i kompromisowej.

Tow. **Topałowicz** (Jugosławja) przedstawia sytuację na Bałkanach. Umowa włosko - albańska wznawia stosunki z roku 1914. Włochy Mussoliniego chcą odegrać rolę dawnych Austro - Węgier, Albanja stała się poprostu kolonją Włoch. Umowa jugosłowiańsko - francuska stanowi sposób obrony. Włochy przygotowują wojnę.

Tow. **Bauer** (Austrja) porusza kwestję monarchistów węgierskich. Rząd angielski wspiera ich wyraźnie. Wspierał zresztą oddawna. Habsburgowie na tronie węgierskim — to wojna domowa w Austrji. Klasa robotnicza austrjacka będzie broniła republiki z orężem w ręce. Zerwanie rokowań polsko - niemieckich budzi niepokój. Konserwatyści angielscy wszędzie pomagają reakcji. Proponuje wydanie odezwy do robotników całego świata.

Tow. **Modigliani** (Włochy) ocenia szczegółowo politykę zagraniczną faszyzmu.

W wyniku dyskusji powołano osobną komisję dla opracowania projektu Manifestu; tekst Manifestu, przyjętego jednomyślnie, podaliśmy wczoraj.

2) WALKA O DEMOKRACJĘ.

Tow. **Kalnin** (Łotwa) opisuje przebieg grudniowego zamachu stanu na Litwie. W Łotwie istnieją również spiski faszystowskie. Klasa robotnicza jest dostatecznie silna, by stawić im czoło.

Tow. **Abramowicz** (Rosja — s. d.) przypomina los więźniów politycznych w Sowietach. Daje szereg tragicznych, opartych na faktach, przykładów rozpaczliwego ich położenia. Musi się znaleźć sposób pomocy. Więźniowie Wysp Solowieckich, katorgi w Moskwie, zesłania w Syberji mają prawo wiedzieć, że Międzynarodówka jest z nimi.

MOWA TOW. M. NIEDZIAŁKOWSKIEGO.

Uważam za potrzebne określić położenie Polski. Byłoby błędem rozumieć obecny stan polityczny Polski, jako faszyzm. Żyjemy pod znakiem przewagi jednostki — marsz. Piłsudskiego — z zachowaniem form konstytucyjnych; grupy rządzące — to część inteligencji, drobnej burżuazji, niektóre odłamy ziemiańskie i włościańskie. Rodzaj romantyzmu niby — radykalnego, który nie daje sobie rady z rzeczywistością. Obok tego mamy prawdziwy faszyzm (Obóz Wielkiej Polski). Grupy rządzące nie posiadają ani doktryny, ani programu, ani planu na dalszą przyszłość. Stan obecny nie może trwać długo. Zakończy się albo na rzecz faszyzmu istotnego, albo na rzecz demokracji. Zadanie socjalizmu — to powrót do demokracji. Położenie P. P. S. jest bardzo trudne. Nie możemy dopuścić do tryumfu Obozu Wielkiej Polski; musimy skierować rozwój wypadków w kierunku demokracji. Jesteśmy jedyną siłą opozycji demokratycznej.

Niepodobna Polski dzisiejszej łączyć w jedną całość z Włochami, Węgrami czy Bułgarją. Przewrót majowy zawiódł oczekiwania demokracji. Stworzył w Polsce stan zupełnie swoisty. Żądamy w tych wręcz wyjątkowych stosunkach zupełnego zaufania do naszej taktyki.

Prześladowania polityczne potępiamy. Postawiliśmy wniosek o amnestję. Głosowaliśmy przeciw wydaniu posłów białoruskich. Sądzę, że legalizacja komunizmu na Wschodzie Europy jest koniecznością; pozwoliłaby ona wyodrębnić szpiegostwo wojskowe od ruchu społecznego.

Jesteśmy pewni pokojowej polityki Państwa. Jesteśmy pewni zwycięstwa demokracji prędzej czy trochę później.

Chciałbym zwrócić uwagę przyjaciół angielskich na pewne dziwaczne zdarzenie. Przyjechało do Polski dwuch panów imieniem Partji Pracy (jeden nazywa się Beckett). Przywieźli listy polecające od p. ministra Skirmunta; nas nie byli łaskawi uprzedzić o swoim przyjeździe. Widzieli się ze mną kwadrans, z Daszyńskim — pół godziny. Otrzymali prawo wstępu do wszystkich więzień. Później pojechali do komunistów i różnych grupek chłopsko - radykalnych. Powrócili do Londynu i ogłosili, że... nie zauważyli w Polsce socjalizmu (wesołość). Rzecz naturalna, nie mówili ani słówka po polsku (wesołość; t. Grumbach — Francja — z miejsca: „rozumie się, oni nigdy nie mówią inaczej, niż po angielsku!", t. Wels — Niemcy —: „to samo bywało w Niemczech!"). Moi kochani towarzysze angielscy, gdybym ja przyjechał do Londynu i udał się do komunistów po informacje o Mac Donaldzie i Hendersonie, cobym usłyszał? Czas skończyć z temi metodami.

Tow. **Bezpałko** (Ukraina) protestuje przeciwko aresztowaniu posłów białoruskich w Polsce. Opisuje teror rządu rumuńskiego przeciwko Ukraińcom na Bukowinie.

Tow. **Ceretelli (Gruzja)** przedstawia położenie w Gruzji. Proponuje powołanie specjalnej komisji Międzynarodówki dla zbadania represji politycznych w Sowietach.

Tow. **Cramp** (Anglja) wyraża zgodę na powołanie takiej komisji. Walka z faszyzmem i z komunizmem—to walka o demokrację. Co się tyczy mowy tow. Niedziałkowskiego t. zw. misja Becketta **nie była wysłana przez Partję Pracy.** Partja Pracy nie ponosi za nią odpowiedzialności. Jej memorjał odesłała do P. P. S. Żadna delegacja Partji Pracy nie udałaby się nigdy do Polski bez uprzedniej zgody P. P. S.

Tow. **Vliegen** (Holandja) podkreśla, że poniekąd sami ponosimy część winy za osłabienie demokracji. Wszak i z naszych szeregów wychodziła lekkomyślna krytyka demokracji. A bez niej niemasz socjalizmu.

Tow. **Adler** (Sekretarjat) zgłasza tekst rezolucji; po krótkiej debacie tekst zostaje przyjęty.

PROTEST TOW. DIAMANDA.

W pierwotnym tekście uchwały, skierowanej przeciwko faszyzmowi a w obronie demokracji (treść rezolucji podamy jutro) wymieniono Polskę obok Włoch, Węgier, Litwy, jako kraju o rządach faszystowskich. Energiczny protest tow. **Diamanda,** imieniem delegacji polskiej, poparty przez tow. **Welsa** (Niemcy) i **De Brouckera** (Belgja) spowodował skreślenie jednozgodne odnośnego ustępu.

INNE SPRAWY.

Egzekutywa zatwierdziła następnie **bez zmian** sprawozdanie z **Międzynarodowej Konferencji Kobiet,** udzieliła wskazówek Biuru co do przewidywanej wspólnej konferencji z Międzynarodówką Amsterdamską w sprawie **Międzynarodowej Konferencji Ekonomicznej;** uchwalono wreszcie upoważnić tow. **Adlera** do wyrażenia współczucia **dr. Krukowi,** zastępcy delegata „niezależnych" w Egzekutywie, który pozostaje w więzieniu, o czem pisaliśmy już parę razy — za mowę, wygłoszoną w swoim czasie przeciwko... p. Witosowi. Jednocześnie wyrażono **solidarność** z akcją P. P. S. w związku z masowymi aresztowaniami w Polsce.

Sesja została zamknięta w niedzielę ubiegłą o godz. 9 wieczór.

MINISTER ZALESKI O PRZERWANIU ROKOWAŃ POLSKO-NIEMIECKICH

Wczoraj w prywatnych apartamentach p. Min. Zaleskiego odbyła się konferencja prasowa, na której p. minister wygłosił przemówienie o sytuacji, jaka się wytworzyła po przerwaniu rokowań polsko-niemieckich Mowę tę, której wysoce pokojowy i rzeczowy ton zasługuje na uznanie, podajemy w obszernem streszczeniu.

Okoliczności, w jakich doszło do przerwania rokowań gospodarczych polsko - niemieckich, prowadzonych od dwuch lat w Berlinie, są Panom, sądzę, dostatecznie znane. Stanowisko, zajęte przez Rząd Polski w tej sprawie zostało tak wyraźnie i jasno określone w ostatniej mowie p. Wicepremjera, wygłoszonej w Sejmie, w piśmie Dr. Prądzyńskiego do p. Lewalda z dnia 15 lutego, oraz w kilku komunikatach urzędowych polskich, iż nie może chyba istnieć najmniejsza niejasność co do naszej linji postępowania i naszych zamiarów.

Dlatego też, nie potrzebując zagłębiać się w szczegóły dyskusji, pragnę tylko w kilku słowach wskazać na zasadnicze punkty i przedstawić Panom moją ocenę sytuacji.

Nie chcę bynajmniej szukać przyczyn i pobudek, dla których obecny Rząd niemiecki zdecydował się na przerwanie rokowań, wysuwając jako motyw nieprzedłużenie przez władze polskie pozwolenia na pobyt na terytorjum R. P. czterem funkcjonarjuszom kolejek śląsko - dąbrowskich.

Stwierdzić należy, iż decyzja Rządu Rzeszy zaskoczyła najzupełniej zarówno naszą Delegację w Berlinie w toku jej normalnych prac komisyjnych, które nawiasem mówiąc w ostatnim czasie, zwłaszcza o ile chodzi o uprawnienia osób fizycznych, wykazywały pewne zbliżenie poglądów obu stron, jak i sam Rząd Polski.

Decyzja znalazła swój wyraz w liście Pełnomocnika niemieckiego, p. Lewalda, do p. Dr. Prądzyńskiego, Pełnomocnika Rządu Polskiego z dnia 12 lutego, w którym zostało skonstatowane, iż strona niemiecka uważa za wskazane czasowe zawieszenie rokowań prowadzonych w Berlinie. Nie chcę się rozwodzić nad różnicą, jaka istnieje między zawieszeniem, przerwaniem i zerwaniem rokowań. Chodzi w danym wypadku więcej o rzecz samą, niż o grę słów.

Z faktu zawieszenia rokowań bez określonego terminu Rząd Polski nie mógł oczywiście wyciągnąć innego wniosku niż odwołanie swej delegacji z Berlina. Ani dla względów budżetowych, ani służbowych nie było do pomyślenia, by członkowie Delegacji przebywali w dalszym ciągu w Berlinie bez zatrudnienia. Muszę zatem sprostować pewne twierdzenia, które się pojawiły po stronie niemieckiej, jakoby wyjazd naszej Delegacji miał być niespodziewany i był interpretowany jako chęć z naszej strony zrywania rokowań. Było to niczem innem, jak oczywistą konsekwencją, wynikającą z zajętego przez Rząd Rzeszy stanowiska.

Zawieszając rokowania, Rząd niemiecki wysunął równocześnie postulat, by przed ich ponownem wznowieniem ustalone zostały w drodze dyplomatycznej między obu państwami zasady, któreby je zobowiązywać miały w kwestji wydaleń. Odnośnie do powyższych propozycji zaznaczyć należy, iż wysunięcie podobnego warunku, w toku rokowań handlowych, które między innemi normują również uprawnienia jednej strony na terytorjum drugiej, jest niewłaściwe. Pozatem rozważając sprawę z punktu widzenia merytorycznego, wyjaśnić trzeba, iż kwestje wydaleń ogólnie uznawane są jako należące do ustawodawstwa wewnętrznego danego państwa. Ustawodawstwo polskie w tej materji ściśle określa uprawnienia wszystkich cudzoziemców przebywających na terytorjum R. P., a ustawa o cudzoziemcach zawiera wyliczenie wypadków, w jakich wydalenie obcokrajowców nastąpić może. W toku rokowań w sprawie uprawnień osób fizycznych i prawnych przyjętą została zasada, iż obie strony komunikują sobie wzajemnie rozporządzenia obowiązujące w ich państwach dotyczące cudzoziemców, co służy jako podstawa do opracowania odnośnych klauzul traktatowych. Nasze ustawodawstwo okazało się w porównaniu z niemieckim **bardziej liberalne** w tej dziedzinie i nie może być narażone na zarzut, iż odbiega w jakimkolwiek punkcie od norm zachodnio europejskich.

Praktyka wykazała, iż w naszych stosunkach z innemi państwami nie zaistniała nigdzie potrzeba podobnego układu. Jestem przeświadczony, iż o ile Rządy Polski i niemiecki uregulują sprawę wjazdu, pobytu i osiedlania w ramach traktatu handlowego, znajdą obywatele obu stron dostateczne podstawy do swobodnego rozwijania swych interesów gospodarczych, na terytorjum drugiego Państwa.

Nie godząc się na propozycje traktatowego załatwienia kwestji wydalań, Rząd Polski dał równocześnie wyraz swej gotowości podjęcia w każdej chwili dalszych pertraktacji nad całokształtem zagadnienia gospodarczego. Należy tutaj nadmienić, iż strona niemiecka nie przestawała kłaść głównego nacisku w toku rokowań na uprzednie dojście do porozumienia w zasadniczych punktach w komisji dla osób fizycznych i prawnych, uzależniając od powyższego posunięcie się naprzód prac w Komisji taryfowo - celnej. O ile przy wznowieniu rokowań w przyszłości ma zaistnieć możność ich śpiesznego sfinalizowania, co niezawodnie leży w dobrze zrozumiałym interesie obu stron, było- w najważniejszych materjach traktato- przybrały formę całkiem pozytywną i konkretną przez uprzednie nakreślenie i przyjęcie w ogólnych zarysach zasad o najważniejszych materjach traktatowych, zarówno w dziedzinie celnej, jak i w dziedzinie uprawnień osób fizycznych i prawnych, a na których to zasadach zostałby oparty traktat.

Nie jestem w stanie przewidzieć dzisiaj, jaki dalszy obrót przybiorą powyższe sprawy, choćby dla tej prostej przyczyny, iż przerwa w rokowaniach, została nie przez nas spowodowana i że dlatego oczekiwać musimy propozycji ze strony niemieckiej.

Stanowisko Rządu Polskiego jest, jak Panowie z powyższego widzą, całkiem rzeczowe, pozbawione wszelkich elementów ubocznych, nie mających nic wspólnego z uregulowaniem samych kwestji gospodarczych. Wytyczną dla nas jest **chęć polepszenia stosunków polsko - niemieckich,** do czego w naszem mniemaniu prowadzić może w pierwszym rzędzie porozumienie gospodarcze. Jeśli w tej dziedzinie powstał obecnie kryzys, nie należy go uogólniać, przenosząc go na całokształt stosunków polsko - niemieckich. **Rząd Polski z przerwania rokowań handlowych nie wyciąga konsekwencji ani politycznych, ani gospodarczych** i po sprecyzowaniu swego stanowiska odnośnie do tego zagadnienia oczekiwać będzie z całym spokojem dalszego rozwoju tego problemu.

Po zakończeniu konferencji, Prezes Klubu Sprawozdawców Parlamentarnych, p. Hieronim Wierzyński w imieniu przedstawicieli prasy polskiej serdecznie podziękował p. Ministrowi za to, iż przenosząc z oficjalnego gruntu wymianę zdań z prasą na teren swych prywatnych apartamentów, przyczynił się do zawiązania bardziej serdecznego, a tak pożądanego kontaktu pomiędzy oficjalnemi czynnikami polityki zagranicznej a prasą.

PARLAMENT

SOCJALIŚCI DOMAGAJĄ SIĘ SKRÓCENIA SŁUŻBY WOJSKOWEJ DO 1 ROKU

SEJMOWA KOMISJA WOJSKOWA.

Posiedzenie sejmowej komisji wojskowej odbyte wczoraj poświęcone było obradom nad ustawą o poborze rekruta w roku 1927. Ustawę tę zreferował poseł **Mączyński** przedstawiając dane co do ilości osób obowiązanych do służby wojskowej w każdym roczniku oraz tych, którzy faktycznie do wojska mogą być wcieleni.

Z ramienia Z. P. P. S. przemawiał tow. pos. **Lieberman.**

O SKRÓCENIE CZASU SŁUŻBY WOJSKOWEJ

Tow. pos. Liberman zaznaczył, że o ile P. P. S. nie sprzeciwia się poborowi rekruta ze względu na sytuację międzynarodową, to jednak stoi na gruncie konieczności wprowadzenia jednorocznej służby wojskowej i dlatego mówca składa wniosek do ustawy o poborze rekruta, domagający się ustawowego ograniczenia służby wojskowej do 1-go roku. Ponadto mówca zwraca się przeciwko temu, by ustawa o poborze rekruta opierała się, jak Rząd tego domaga się w swym projekcie, na budżetowym stanie liczebnym armji. Komisja budżetowa i Sejm, uchwalając budżet wojskowy, odrzuciły, jak wiadomo, nasz wniosek zmniejszenia stanu pokojowego armji o 50 tysięcy żołnierza. Ta uchwała Sejmu powzięta przeciw naszemu wnioskowi, nie może być powtórzona przy ustawie o poborze rekruta.

Socjaliści domagają się ustalenia liczby wojska w drodze ustawy, jak to Konstytucja przewiduje. Tego obowiązku Konstytucyjnego Rząd dotąd nie spełnił i niegodnem byłoby Sejmu, gdyby teraz dopomagał do przemycenia, z okazji ustawy o poborze rekruta w drodze pośredniej, tego, co powinno być przedmiotem osobnej ustawy o etatach armji.

Co do poszczególnych kwestji wyjaśnień udzielał ppłk. Petrażycki, który między innemi stwierdził, że niesłuszne są zarzuty pod adresem władz wojskowych, jakoby nie chciały przyznawać stopnia oficera rezerwy byłym austrjackim oficerom, Żydom w Małopolsce.

Na tem dalsze obrady Komisji przerwano do środy, dn. 23 b. m.

OŚWIADCZENIE POS. KIERNIKA W SPRAWACH SAMORZĄDOWYCH

W odpowiedzi na wczorajsze oświadczenie pos. Putka, przewodniczącego sejmowej Komisji Administracyjnej, w sprawie ustaw samorządowych, pos. Kiernik, imieniem „Piasta“, oświadczył, że „Piastowi“ nie podano do wiadomości poprawek Rządu do III czytania ustaw samorządowych i poprawek tych „Piast“ nie ma oraz, iż klub „Piasta“ nie zgłaszał akcesu do porozumienia, zawartego przez t. zw. „piątkę“, t j. przedstawicieli stronnictw, zainteresowanych w ustawodawstwie samorządowem.

Natomiast pos. Kiernik oświadcza, że „Piast“, przywiązując dużą wagę do rychłego uchwalenia ustaw samorządowych, gotów jest do rzeczowej dyskusji nad projektami tych ustaw uchwalonemi w II czytaniu przez Komisję z uwzględnieniem w dyskusji poprawek, zgłoszonych przez „Piasta“.

W końcu pos. Kiernik stwierdza, że próby tłumaczenia uchwały Komisji z dn. 16 b. m., w ten sposób, jakoby Komisja nie miała zamiaru załatwienia ustaw samorządowych, są widocznie sprzeczne z treścią tej uchwały. Komisja dała Rządowi możność zajęcia stanowiska, gdyż obowiązkiem Rządu jest oświadczyć się czy projekty Komisji w sprawach samorządowych uważa za pożyteczne, lub szkodliwe, oraz jakie zmiany uznaje za pożądane. Po słowach p. Bartla Komisja ma prawo oczekiwać na konkretne określenie stosunku Rządu do omawianych projektów. W uchwale swej Komisja zapowiedziała, że w razie dalszego biernego zachowania się Rządu, podejmie sama dalszą pracę nad załatwieniem t. zw. „małej ustawy samorządowej“, jako też nad uchwalonymi w II czytaniu projektami zasadniczych ustaw samorządowych.

SPRAWY EMERYTUR I RENT NA BUDŻETOWEJ KOMISJI SENACKIEJ

Wczoraj odbyło się posiedzenie budżetowej komisji senackiej, na której omawiano sprawę emerytur, rent i długów zagranicznych. Referentem był sen. Buzek („Piast“).

Sen. tow. **Kłuszyńska,** podniosła sprawę emerytur urzędników i pracowników państw zaborczych. Przedewszystkiem sprawę emerytów i emerytek fabryk tytoniu, którzy są ogromnie pokrzywdzeni.

Reprezentant rządu oświadczył, że sprawa ta może być tylko traktowana łącznie z podwyższeniem wszystkich kategorji emerytur, co obciążyłoby budżet państwa sumą 15 miljonów rocznie, na które w tej chwili niema pokrycia; niemniej — sprawę tę rząd zamierza „rozwiązać“.

SENACKA KOMISJA WOJSKOWA DYSKUSJĄ NAD BUDŻETEM WOJSKOWYM

Wczoraj popoł. odbyło się posiedzenie senackiej Komisji Wojskowej. Referował sen. Januszewski.

W dyskusji ogólnej zabrał głos marszałek Trąmpczyński, krytykując masową redukcję oficerów, oraz wysokość funduszu dyspozycyjnego, domagając się szczegółowych wyjaśnień co do zużycia tego funduszu.

Sen. Zdanowski (Z.L.N.) domaga się wyjaśnień, za jakie fundusze wydaje się „Polskę Zbrojną“, podkreślając ataki tego pisma na ciała ustawodawcze w okresie pomajowym.

Odpowiedzi udzielał gen. Górecki.

Dalszy ciąg dyskusji dziś. Posiedzenie trwać będzie cały dzień.

Warszawa, dn. 18-go lutego 1927 r.

Do

Pana Redaktora

TADEUSZA WIENIAWY-DŁUGOSZOWSKIEGO

w Warszawie.

W numerze 3-cim „Wolności“ umieścił Pan wywiad z posłem Wojewódzkim. W wywiadzie tym Wojewódzki dopuścił się ciężkiej zniewagi na moim honorze.

W związku z tym wywiadem zamieściłem w „Robotniku“ odnośne oświadczenie.

W numerze następnym „Nasza Wolność“ Nr. 4 z dn. 13-go b. m. umieścił Pan artykuł p. t. „Posłowie z P. P. S. reagują“ — stwierdzający niewątpliwą solidarność Redakcji z insynuacją posła Wojewódzkiego.

Wobec tego wzywam Pana do złożenia dowodów prawdy przed Sądem honorowym.

W tym celu proszę zakomunikować, na ręce posła Norberta Barlickiego, Marszałkowska Nr. 31 m. 8, nazwisko arbitra Pana, a to celem jak najszybszego ukonstytuowania się wymienionego sądu.

Na załatwienie powyższej sprawy czekać będę trzy dni od daty doręczenia niniejszego pisma.

Kazimierz Pużak.

„Czego chcą i jak pracują socjaliści (Program i statut organizacyjny P. P. S.)“ Pod tym tytułem ukazał się zeszyt pierwszy nowego partyjnego wydawnictwa: „Czerwone Światła“, — misje socjalistyczne dla Ludu pracującego. Cena zeszytu o 32 str. 10 gr., z przesyłką pocztową 15 gr. Organizacje zamawiające więcej jak 10 egzemplarzy — kosztów przesyłki nie ponoszą. Do nabycia u kolporterów pism partyjnych, oraz w Radzie Wojewódzkiej P. P. S. w Krakowie. Adres dla zamówień: Z. Klemensiewicz, Batorego 5, oficyna, Kraków.

PRZEGLĄD SPRAW ROBOTNICZYCH

Korporacyjna organizacja państwa Mussoliniego. — Manewry w celu pozyskania klasy robotniczej. — Tragiczny dokument.

Korporacje, w których, według koncepcji faszystowskiej, ma mieć wyraz solidarność wszystkich czynników produkcji, a więc również pracy i kapitału, maje się stać podstawową organizacją przyszłego państwa faszystowskiego.

Jak oświadcza Mussolini w wywiadzie udzielonym „Chicago Tribune“, państwo demokratyczne ma być zastąpione przez państwo korporacyjne, na korporacjach mają być oparte wybory do parlamentu. W praktyce państwo faszystowskie rzekomo w imię dobra narodowego i solidarności klas, łamie wszelki opór klasy robotniczej. Do tego prowadzą środki, o których już pisaliśmy: przymusowy arbitraż w zatargach pracy, zakaz strajków, faktyczny monopol związków zawodowych faszystowskich. Ruch robotniczy, stojący na stanowisku walki klas, zdławiono z całą bezwzględnością: rozwiązano organizacje zawodowe, konfiskowano ich mienie, skazywano na więzienie i deportację działaczy zawodowych i politycznych, nie cofano się przed przelewem krwi. Trudno jednak było poprzestać na represjach, trzeba było przejść do działań pozytywnych. Istotna treść faszyzmu, jako oręża w antyrobotniczej walce kapitalizmu, ujawnia się w nich zupełnie wyraźnie.

Z wielkim rozgłosem ratyfikowano konwencję waszyngtońską o 8-godzinnym dniu pracy, nadano jednak ratyfikacji charakter warunkowy, a tymczasem nie tylko nie przystosowano do niej ustaw własnych, ale wydano dekret, zezwalający na przedłużanie czasu pracy. Nowy dekret, wydany 11. I. 1927 zezwala również na takie przedłużenie, czyniąc je zależnem od zgody związków pracodawców i robotników, uznanych przez prawo, to znaczy, jeśli chodzi o związki robotnicze, jedynie faszystowskie. W dekrecie tym zachowano również 10 proc. dopłatę za godziny nadliczbowe, podczas gdy Konwencja Waszyngtońska przewiduje dopłatę conajmniej 25 proc.

Obecnie sięgnięto po nowy, rzekomy dowód dbałości o interesy robotnicze. Zapowiedziano ogłoszenie „Karty pracy“, za którą wypowiedziała się na styczniowej sesji wielka rada faszystowska. Nie wniesie ona, jak widać z enuncjacji przywódców nic nowego. W imię solidarności klas przeciwstawi się swobodzie walki robotniczej, posunie do ostatnich granic reglamentację warunków pracy przez władze państwowe i powolne im związki faszystowskie, tym ostatnim nada monopol w reprezentowaniu robotników, tak daleko idący, że im wyłącznie powierzy dostarczanie sił roboczych do przedsiębiorstw.

Dookoła dyktatora jednak widocznie nie wszystko jest tak dobrze. Są bowiem objawy, świadczące jakgdyby o próbach zbliżenia się do obozu dotychczas bezwzględnie zwalczanego.

Podobno jest to potrzebne, ażeby groźbą zwrotu na lewo wywierać presję na kapitalistów. Niewątpliwie znaczenie ma również zapowiedź walnej bitwy, którą ma stoczyć z faszyzmem Międzynarodówka Amsterdamska na majowej konferencji pracy w Genewie. Powiadają również, iż Mussoliniemu coraz trudniej jest opierać się na dotychczasowych przywódcach ruchu zawodowego wobec zarzutów korupcji i rozpusty, jakie im są powszechnie czynione.

Po rozbiciu klasowych związków zawodowych, część ich przywódców zmuszona była emigrować i przenieść centralę zawodową do Paryża, dokąd również przeniosła się centrala partji socjalistycznej. I oto całą opinję robotniczą wstrząsnęła wieść, że pozostali w kraju działacze zawodowi przeszli na stronę faszyzmu, oznajmiając o tem w odezwie z 16 stycznia b. r. Jak okazało się niebawem wśród autorów odezwy nie był najwybitniejszy z przywódców d'Aragona, był on już wtedy na emigracji. Zarówno partja socjalistyczna, jak i Konfederacja Pracy (centrala związków zawodowych), będąc na emigracji, potępiły odezwę, nazywając ją aktem zdrady. Socjalistom innych krajów trudno jest dziś jeszcze ferować wyrok, gdyż nie wszystkie okoliczności, związane z odezwą są znane.

Niewątpliwie, jest ona fatalnym ciosem dla socjalizmu we Włoszech. Należałoby więc poznać, czem powodowali się ludzie, zajmujący wybitne stanowiska w ruchu robotniczym. Podobno ze strony faszystowskiej prowadzono pertraktacje, dotąd jednak nie wiadomo na czem one polegały, do czego zobowiązano się z jednej i z drugiej strony.

Działaczy zawodowych przerażać mogła perspektywa pójścia śladem innych towarzyszów na emigrację i opuszczenia klasy robotniczej, która ich powołała na przewódców.

W odezwie daje się to wyczuć. Nieścisłe są wiadomości, jakoby autorzy odezwy oświadczali o przejściu do związków faszystowskich. Mówią oni, iż chcą utworzyć centralę dla spraw organizacji i wychowania korzystając z tego, iż ustawa z 3. IV. 1926 nie zakazuje istnienia organizacji niefaszystowskich, nie nadaje im tylko tych uprawnień i prerogatyw, co tym ostatnim. A oto jak w skróceniu motywują autorzy odezwy swój krok.

W dziecięcej fazie swego rozwoju klasa robotnicza nie była ani za, ani przeciw państwu. Starała się wywierać na nie nacisk w imię swoich interesów, a negowała państwo burżuazyjne w imię politycznej ideologji. Związki zawodowe były przeciw państwu, gdyż chciały przejąć jego funkcje, a były za niem, gdyż chciały się w niem ugruntować. Obecnie trzeba się zdecydować. Państwo nie może tolerować związków, które negują jego ustrój. Z faszyzmem trzeba się liczyć, jako z rzeczywistością. Mamy zresztą z nim punkty styczne, oświadczają autorzy odezwy. My również nie uznawaliśmy nieingerencji liberalnego państwa do życia gospodarczego. Możemy jedynie mieć zastrzeżenia co do metod i celów faszystowskiej ingerencji. Faszyzm wydał niewątpliwie śmiałą ustawę o dyscyplinie zbiorowych warunków pracy. Tam są zasady, które są i naszemi. Wszędzie, gdzie zastosowano politykę ingerencji, stworzono coś podobnego do uprawomocnionego (właściwie monopolistycznego—przyp. autora) związku i sądownictwa pracy, przedewszystkiem w Rosji. Niema więc z naszej strony zasadniczego odrzucenia tych reform... Nie możemy też przeciwstawiać się państwu korporacyjnemu i karcie pracy. Musimy tylko przyczynić się do dobrych wyników tej akcji przez naszą działalność i naszą krytykę.

Aczkolwiek, jak już zaznaczyliśmy, formalnie autorzy odezwy nie przyłączają się do faszyzmu, ideologicznie niewątpliwie przechodzą na jego platformę, mimo zastrzeżenia, w dodatku mgliste i ogólnikowe.

Solidarność różnych, społecznie użytecznych czynników produkcji, którą uznaje odezwa i która według niej nie ma przeszkadzać walce o interesy klasowe, to przecież jedno z założeń ideologji faszystowskiej.

Ingerencja faszystowska do życia gospodarczego prowadzi do całkowitego obezwładnienia samodzielnego ruchu robotniczego, wykonywana jest przez organy państwa, w którem kapitał ma wpływ przemożny, a więc, nawet jeśli czyni drobne ustępstwa robotnikom, wykonywana jest na rzecz interesów kapitalistycznych. Charakterystyczne jest, że odezwa ani słowem nie wspomina o zbrodniach, dokonywanych przez faszyzm na klasie robotniczej.

Odezwa ta jest zaiste tragicznym dokumentem załamania się klasowego ruchu robotniczego we Włoszech.

B. Ziemięcki.

Z MIĘDZYNARODOWKI SOCJALISTYCZNEJ

GUSTAW ROUANET.

W tych dniach zmarł w Paryżu w wieku lat 72 zasłużony działacz socjalistyczny Gustaw Rouanet (Ruane). Był to samouk, który w dzieciństwie do żadnej nie uczęszczał szkoły, lecz na granicy hiszpańskiej przemycał zapałki i w ten sposób zarabiał na życie. Skazany na służbę w wojsku kolonjalnem w Afryce, spędził tam szereg lat, nauczył się czytać i pisać, a umiejętność tę wyzyskał w takim stopniu, że po 15 latach nazywano go żywą bibljoteką socjalizmu naukowego. Przystroił sobie i przetrawił w sobie całą literaturę socjalistyczną.

Jako dziennikarz i poseł do parlamentu oddał partji socjalistycznej duże usługi. W wyborach roku 1914 przepadł i od tego czasu nie udało się już partji przeprowadzić go do parlamentu. W ostatnich latach pracował wyłącznie jako dziennikarz w prasie socjalistycznej i w organizacji partyjnej.

PRZEŚLADOWANIE PRASY SOCJALISTYCZNEJ NA LITWIE.

„Socialdemokratas", organ centralny litewskiej partji socjalistycznej, ukazał się po zamachu stanu dopiero dnia 13 stycznia. Cenzura wojenna skreśliła więcej niż połowę treści i zmusiła redakcję do zapełnienia pustych miejsc ogłoszeniami, a to pod groźbą grzywny 3.000 litów.

Dnia 11 stycznia rząd faszystowski zakazał wydawania organu komisji centralnej związków zawodowych „Proletaras", oraz organu związku socjalistycznej młodzieży „Ziezirba". Wszystkie stare numery obu tych pism, które ukazały się jeszcze dawno przed przewrotem zostały skonfiskowane a rozszerzanie ich surowo zakazane.

WYCIECZKI ROBOTNICZE ZAGRANICĘ.

W Londynie obradowała przez trzy dni międzynarodowa konferencja w sprawach turystyki robotniczej. Konferencję poświęcono głównie wymianie doświadczeń organizacyjnych. Postanowiono na przyszłość nadal popierać w najszerszej mierze przygotowania i przeprowadzenie wycieczek robotniczych zagranicą. Angielskie robotnicze towarzystwo wycieczkowe, najlepiej rozwinięte organizacyjnie, podjęło się pełnienia funkcji międzynarodowego biura informacyjnego dla wszystkich robotniczych związków turystycznych. Na przyjęciu wydanem przez organizację angielską dla gości zagranicznych tow. Mac Donald podkreślił znaczenie kulturalne tego nowego etapu w ruchu robotniczym.

CO SŁYCHAC NA SWIECIE

SZYKANY RZĄDU CZESKIEGO PRZECIW POLAKOM.

Jak się dowiadujemy, Rząd czeski przystępuje do akcji, zmierzającej do zlikwidowania wpływów mniejszości polskiej na Śląsku Cieszyńskim. W tym celu Zupa Śląska (Zupa — województwo w Czechosłowacji) ma być połączona z Żupą Morawską w jedną jednostkę administracyjną, co przy przeprowadzeniu nowej statystyki, oczywiście zmniejszy procentowo liczbę Polaków, zamieszkujących tę jednostkę administracyjną. Chodzi tu poprostu o roztopienie ludności polskiej wśród ludności czeskiej. Przyczyną tego kroku Rządu czeskiego są ostatnie wybory do Rady Miejskiej w Karwinie, które przyniosły Polakom świetne zwycięstwo tak, że stanowisko prezesa i wiceprezesa Rady Miejskiej otrzymali przedstawiciele polscy.

Czesi na przyszłość chcą nie dopuścić do tego, by polskość Śląska stała się w dobitny sposób widoczna.

MIĘDZYNARODOWE BIURO WYCHOWANIA W GENEWIE.

Na międzynarodowe forum spraw wychowawczych w B. I. E. (Bureau International d'Education) przygotowują się na bieżący rok dwa przedsięwięcia: **zjazd w Pradze czeskiej** około Wielkiejnocy i **kongres sierpniowy** w Locarno. W Pradze obrady będą się odbywały na temat i pod hasłem „Pokój poprzez szkołę".

IV Kongres Nowego Wychowania w Locarno 3 — 15 sierpnia ma mieć jako główne zagadnienie temat: „Co należy rozumieć przez wolność wychowania".

B. I. E. postanowiło współpracować z wychowawcami amerykańskimi, którzy organizują jako stowarzyszenie „The Open Road" — podróże pedagogiczne, a także z Międzynarodową Unją Pomocy Dzieciom, urządzającą konkurs rysunków dziecięcych.

Polska zwróciła się do B. I. E., wyrażając pragnienie, by zajęło się ono specjalnie **materjałem** szkolnym i w związku z tem opracowaniem katalogu analitycznego, zawierającego **materjał wybrany** i urządzeniem wystawy z pokazami i objaśnieniami.

ANKIETA „ROBOTNIKA"

„ROBOTNIK" O ZWIĄZKU ZAW. PRACOWNIKÓW TRAMWAJOWYCH—W JAKICH WARUNKACH PRACUJĄ ROB. TRAMWAJOWI—CHOROBY ZAWODOWE.

(r.). Tramwaj już oddawna stał się najwygodniejszym środkiem komunikacji miejskiej i podmiejskiej dla najszerszych mas. Mało jednak ludzi, z tych tysięcy i dziesiątków tysięcy, jakie przewijają się codziennie przez tramwajowe wozy licznych linji stolicy, **zastanawia się nad tem, jak ciężka i odpowiedzialna jest praca motorowego i konduktora.** Na otwartej platformie tramwajowego wozu spędzają motorowi długie godziny monotonnej i nerwowej pracy. Zimową porą wicher lodowaty hula sobie po platformie, miecie śniegiem—a motorowy, z ręką na dźwigni motoru opartą—musi bacznie prowadzić powierzony mu wóz, by najmniejsza nieostrożność nie spowodowała katastrofy, o którą tak łatwo, przy tętniącym ruchu stolicy.

W ankiecie naszej zwróciliśmy się obecnie do tow. **Eug. Łętowskiego,** prezesa klasowego Związku Pracowników Tramwajowych oraz do tow. **Antoniego Podniesińskiego,** sekretarza tegoż Związku, którzy, na nasze zapytania, w następujący sposób odmalowali nam dole i niedole warszawskiego pracownika tramwajowego:

Warunki płac pracowników tramwajowych uregulowane zostały umową, zawartą między dyrekcją, a związkami zawodowemi (naszym — klasowym, enpeerowskim i chadeckim), umową z dnia 27 marca 1926 roku. Wedle tej umowy płaca miesięczna niewykwalifikowanego najemnego robotnika wynosi obecnie **210** zł. miesięcznie. Płaca konduktorów i motorowych wynosi miesięcznie 315 zł., zastępców tychże zł. **210.** Dróżnicy, zwrotniczy i obchodowi pobierają miesięcznie **274 zł.** Najemnicy po 6 miesiącach pracy otrzymują **231 zł.** Pucerzy otrzymują od **252 — 274 zł.,** starsi pucerzy do **294 zł.** Normę starszych pucerów pobierają również starsi robotnicy magazynowi i portjerzy.

Pomocnicy rzemieślników warsztatowych gł. linji i sieci, pobierają płace od **252 — 336 zł.** Chłopcy, pracujący w warsztatach powyżej lat 16 pobierają od **147 do 210 zł. Oto** są najważniejsze pozycje płac. Największy odsetek jednak stanowią robotnicy, pobierający **315 zł.** miesięcznej pensji. Starsi majstrowie, pracownicy akordowi, techniczni i wyższy personel nie są objęci umową. Wysokość płac ulega zmianom z powodu **stosowania wskaźnika drożyźnianego.** Do pensji doliczany bywa dodatek rodzinny w wysokości 10.50 zł. dla żonatych, bezdzietnych, zaś w wysokości **21** złotych dla posiadających dzieci.

Płace pracowników wyższych kategorji i majstrów **mogą od biedy wystarczyć na życie, płace jednak pracowników kategorji niższych można śmiało określić jako głodowe i nie sięgające minimum egzystencji!**

Liczba pracowników tramwajowych wynosi przeszło 4000. **Blisko 50 proc. pracowników tramwajowych należy do organizacji klasowej.** Mała ilość robotników należy do organizacji enpeerowskiej i chadeckiej, reszta zaś jest niezorganizowana.

Urlopy dla wszystkich pracowników stosowane są według następujących norm: po roku pracy — 2 tygodniowy urlop, po 2 latach pracy — 3 tygodniowy, po 3 latach pracy — 4 tygodniowy, z wyjątkiem pracowników, przyjętych do Tramwajów 1 lipca 1924 r. i później, którym przysługują urlopy następujące: po roku i 2 latach pracy — 2 tygodniowy, po 3 do 5 lat pracy — 3 tygodniowy, po 6 latach pracy — 4 tygodniowy.

O ile chodzi o wypadki przy pracy, to te są dosyć częste, **zarówno porażenia pracujących przy sieciach,** jak i wypadki przy częstych zderzeniach wozów, za które motorowi są **bardzo bezwzględnie i surowo karani.** Również należy tu podkreślić, że konduktorzy są bardzo surowo i często niesłusznie karani za uchybienia w sprzedaży biletów. Takie uchybienia zdarzają się **bardzo często bez winy konduktorów, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że niektóre linje są stale przeciążone, a w wozach tych linji panuje ogromny natłok.** Również przy rozliczeniach za sprzedane bilety **nie jest uwzględnione manko.** Oto konduktor brakującą w rozliczeniu sumę, musi z miejsca dopłacić, nadwyżki zaś, gdy się zdarzają, odbiera protokularnie dyrekcja. To są wszystko rzeczy, **które należałoby usunąć.** Stosunkowo **bardzo marnie płatną** jest praca pucerów, którzy ciężką swą pracę wykonywają w nocy, czyszcząc wozy tramwajowe. Ludzie ci muszą swą pracę wykonywać **nawet w uroczyste święta.**

Choroby zawodowe **szeroko panoszą się wśród pracowników tramwajowych.** Konduktorzy tramwajowi, w ogromnym procencie zapadają na choroby płucne, motorowi również zapadają często na przeziębienie, chorują na zżylenie nóg i reumatyzm.

JESZCZE O P. KANTORZE

W związku z wczorajszą naszą notatką o nadużyciach w Banku Inwalidzkim i sprawkach p. M. Kantora oraz dyrektora tegoż Banku E. Bigońskiego, dowiadujemy się, że, dzięki interpelacji P. P. S. nastąpiły dalsze kroki ze strony władz.

Rewizja w Banku Inwalidzkim stwierdziła, że, wbrew art. 575 K. K., dyrekcja Banku Inwalidów sprzedała depozyt Jakóba Lewina, wartości nominalnej 14.960 zł., w 4½ proc. listach zastawnych.

Dochodzenia w sprawie nadużyć w Banku Inwalidów i Związku Inwalidów nie zostały dotychczas zakończone, zdołano jednak już stwierdzić, że popełniono w Banku znaczne nadużycia na szkodę Skarbu. Stwierdzono, między innemi, że Bank nie wpłacił Skarbowi podatków, wynoszących bardzo poważną sumę.

Zarzut, postawiony w interpelacji Klubu P. P. S. o tem, że p. Kantor nie jest inwalidą, i że bezprawnie pobierał rentę, został stwierdzony. Kantor bowiem w Wojsku Polskiem nie służył, inwalidztwo swoje gruntował na orzeczeniu austrjackiej komisji wojskowo - lekarskiej z sierpnia 1915 r. Kantor ranny nie był; w zamian za uznanie go inwalidą już w r. 1915 zrewanżował się rządowi austrjackiemu w sposób, który będzie jeszcze specjalnie oświetlony.

Badaniu przez komisję wojskowo-lekarską polską nie poddał się, w skutek czego nie ma prawnego tytułu inwalidztwa i nie posiada określonego procentu niezdolności zarobkowej, w związku ze służbą wojskową; pomimo tego ze Skarbu Państwa Polskiego pobierał nieprawnie rentę inwalidzką od kwietnia 1919 r. do czerwca 1920 r., będąc jednocześnie urzędnikiem państwowym.

KRYZYS W KONSERWATORJUM WARSZAWSKIEM

Konflikt pomiędzy Konserwatorjum warszawskiem, a „Departamentem Sztuki" Min. W. R. i O. P., o którym pisaliśmy miesiąc temu, nie został dotychczas zlikwidowany.

Bilans tej sławnej sprawy jest w chwili obecnej następujący:

Departament Sztuki pozbawił Konserwatorjum — niewiadomo komu na pożytek — dyrektora, któremu nikt nie miał nic do zarzucenia, ale który za to miał za sobą wiele niewątpliwych zasług i był właściwym człowiekiem na właściwem miejscu. Na opróżnionym stolcu posadził — bezradnego interrexa - administratora. A zlekceważywszy propozycję Rady Pedagogicznej co do obsadzenia stanowiska dyrektora, rozpisał na tę posadę konkurs i chociaż z tym konkursem jakoś nie umie sobie poradzić w sposób rozsądny,—przecie pokazał przez to, jak to można, — pośrednio — sparaliżować jedno z podstawowych praw uczelni, przysługujące jej na podstawie jej statutu organizacyjnego, prawo, którego Konserwatorjum, jako takiemu, nie odebrała i nie mogła odebrać ustawa o prawach i obowiązkach **nauczycieli!**

Doraźny efekt pedagogiczny tego pyrrusowego zwycięstwa, to wprowadzenie do uczelni zamieszania, niepokoju, sprawienie, że i nauczyciele i uczniowie więcej, aniżeli nauką, interesują się tem, co przyniesie jutro.

A skutek uboczny, zaiste nie przynoszący zaszczytu inicjatorom tej „akcji": pozbawienie utrzymania Henryka Melcera! Gdy więc każdy zredukowany urzędniczyna otrzymuje conajmniej trzymiesięczne odszkodowanie, tutaj pozostawia się niespodziewanie prawie bez środków... kogóż? — wybitnego, znanego i poważanego w całym kraju artystę, kompozytora i pedagoga! R.

KRONIKA POLITYCZNA

DOKOŁA SPRAWY PRZERWANIA ROKOWAŃ POLSKO - NIEMIECKICH

Poseł Rzeszy niemieckiej w Warszawie, p. Rauscher, zwrócił się do p. Premjera Marszałka Piłsudskiego z prośbą o audjencję, która odbyła się wczoraj w godzinach popołudniowych.

Poseł Rauscher miał zaproponować nawiązanie przerwanych przez Niemcy rokowań o traktat handlowy, przyczem wyniknęła znowu kwestja wyodrębnienia sprawy osób fizycznych.

Rząd Polski wszelkie tego rodzaju propozycje uchyla, wyrażając gotowość podjęcia w każdej chwili rokowań nad całokształtem życia gospodarczego, o ile Rząd Rzeszy wystąpi z odpowiednią propozycją.

Wobec tego stanowiska Rządu Polskiego, rozmowy, rozpoczęte między Premjerem i posłem Rauscherem, nie obejmą zagadnień od omawiania których uchylił się Rząd Polski, lecz stanowią jedynie wstęp do nawiązania rokowań o traktat.

***

Wiadomość pism, jakoby Komisarz Polski w Gdańsku, p. Strassburger miał być mianowany przewodniczącym delegacji do ewentualnych dalszych rokowań gospodarczych z Niemcami, nie jest zgodna z prawdą.

SPRAWOZDANIE Z ROKOWAŃ POLSKO - NIEMIECKICH.

Prezes delegacji polskiej, dr. Prądzyński, jak również jego zastępca, radca Marchlewski, opuścili już Berlin. Dr. Prądzyński złożył w Poznaniu Prezydentowi Rzeczypospolitej sprawozdanie z przebiegu rokowań polsko - niemieckich; w poniedziałek zaś przybędzie do Warszawy i złoży szczegółowe sprawozdanie Ministrowi Spraw Zagranicznych.

PRAWDA O ROKOWANIACH POLSKI O POŻYCZKĘ.

W związku z informacjami prasy o rzekomym uprawnieniu przez Rząd polski szeregu osób do rokowań ze sferami finansowemi zagranicy, informują nas z miarodajnego źródła, że wiadomości te są niezgodne z prawdą. Rząd upoważnił jedynie dyr. Banku Polskiego p. Młynarskiego i prof. Krzyżanowskiego do poinformowania sfer finansowych Stanów Zjednoczonych o planie gospodarczo - finansowym Rządu polskiego, opracowanym na skutek sprawozdania prof. Kemmerera.

W chwili obecnej amerykański Bankers Trust czyni delegatom Rządu polskiego propozycje udzielenia pożyczki.

USTAWA EMIGRACYJNA.

W tych dniach zostały ukończone prace w sprawie ustawy emigracyjnej. Ministerja uzgodniły swój pogląd i ustawa przechodzi obecnie na Radę Prawniczą.

ZAPRZECZENIE POGŁOSKI.

Pogłoski rozpowszechniane o tem, że Min. Czechowicz ma podać się do dymisji, są pozbawione jakiejkolwiek podstawy.

GEN. SIKORSKI WEJDZIE DO WIELKIEGO PRZEMYSŁU GÓRNOŚLĄSKIEGO?

„Gazeta Robotnicza" donosi:

Oddawna obiegające pogłoski, jakoby gen. Sikorski miał objąć stanowisko dyrektora w przemyśle śląskim znajdują potwierdzenie.

Z miarodajnego bowiem źródła dowiadujemy się, że gen. Sikorski upatrzony jest na stanowisko dyrektora administracyjnego w hucie „Pokoju".

BAL PRASY.

Przygotowania do tegorocznego wielkiego reprezentacyjnego Balu Prasy są w pełnym toku. Syndykat Dziennikarzy Warszawskich rozesłał już zaproszenia i podjął sprzedaż biletów w Syndykacie Dziennikarzy Warszawskich, Sejm, Klub Sprawozdawców Parlamentarnych pokój 27, tel. 141-64, oraz w redakcjach „Kurjera Porannego" i „Kurjera Warszawskiego". Osoby, którym przez przeoczenie zaproszeń nie wysłano, proszone są o zwrócenie się z reklamacjami do Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich

CHAŁUPNICZY WYPIEK PIECZYWA

W ostatnich tygodniach rozwinął się w Warszawie w znacznym stopniu chałupniczy wypiek białego pieczywa. Wypiek ten odbywa się nietylko w mieszkaniach prywatnych, ale nawet w piekarniach, którym władze miejskie odmówiły ostatnio przedłużenia koncesji ze względu na ich antysanitarny stan.

Piekarń takich jest obecnie podobno kilkanaście. Mieszczą się one na krańcach miasta. Najwięcej jest ich w dzielnicy Mokotowskiej.

Chałupnicy nie ponoszą żadnych ciężarów podatkowych, a najmniej już troszczą się o zachowanie czystości.

Odpowiednie władze powinny przypilnować, aby zamknięte piekarnie nie wykonywały nielegalnego wypieku.

PRZEGLĄD PRASY

Sprawa ordynacji wyborczej. — Dmowski, jako mesjanista. — Orzeł.

Sejm obecny już niedługo kończy swój byt, samorząd nasz dotychczas nie ma określonej formy bytu — nic tedy dziwnego, że sprawy te coraz bardziej interesują opinję, zwłaszcza, że jednej z nich dotknął p. Bartel w swem ostatniem przemówieniu.

„Dwugroszówka" nazywa sprawę ordynacji wyborczej kapitalnem zagadnieniem, ale też zaleca „kapitalne" rozwiązanie. Dobra jest każda ordynacja wyborcza — twierdzi wspaniałomyślnie organ endecki — która zapewni Polsce byt, rozwój i potęgę. Słusznie. Ale jaką drogą dojść do tego celu? Gazeta endecka nie mówi wyraźnie, tylko ogólnikowo daje do zrozumienia, że nie można mniejszościom narodowym przyznać takich samych praw wyborczych, co Polakom, ale i wśród Polaków należy przebierać i nie powierzać mandatów ludziom bez „określonych kwalifikacyj", choćby się cieszył największem zaufaniem ludności. A więc kurje narodowościowe, cenzusy wykształcenia, wieku, majątku. Oto droga do zapewnienia Polsce — bytu, rozwoju, potęgi!

Enpeerowski **„Głos Codzienny"** jeszcze nie zorjentował się, w jakim kierunku ma iść reforma ordynacji, ale że jakaś „reforma" musi nastąpić, jest też dla niego pewnikiem. Powtarza on kłamliwy frazes, że ordynacja obecna zawiniła przewrót majowy, i na razie zaleca zniesienie zasady proporcjonalności.

Inne pisma zajmują się sprawą samorządu. **„Dziennik Warszawski"** atakuje ostro i Rząd i Sejm za stanowisko w tej sprawie, twierdząc, że nikt szczerze nie pragnie demokratycznej ordynacji. **„Kurjer Polski"** dopatruje się w przebiegu ostatniego posiedzenia Komisji Administracyjnej widoków porozumienia Sejmu z Rządem. **„Rzeczpospolita"** zaś jest oburzona właśnie z tego powodu, że mogłoby dojść do takiego porozumienia. I to wypisuje gazeta, która wciąż wytyka Rządowi lekceważenie Sejmu i cieszy się z każdego wypadku współpracy Rządu z... reakcją sejmową. Kiedy jednak zarysowuje się możliwość uzgodnienia poglądów Rządu i Sejmu w sensie niekorzystnym dla prawicy, wzywa Rząd do nieliczenia się z Sejmem. To się nazywa przywiązanie do parlamentaryzmu i do... Chjeno - Piasta!

P. Stroński w **„Warszawiance"** streszcza broszurę Dmowskiego, którą omówiliśmy już w „Robotniku". Ciekawe jest porównanie wodza O. W. P. z... Mickiewiczem i Krasińskim na tej podstawie, że Dmowski w pewnem miejscu swej broszury mówi, o wyższości narodowej Polaków, zdobytej w okresie niewoli.

Mesjanizm Dmowskiego tak się ma do mesjanizmu Mickiewicza, jak cały ich stosunek do Kościoła, narodu, socjalizmu i t. p. Mesjanizm Mickiewicza to żarliwa wiara w Boga i nieśmiertelność ducha ludzkiego, „mesjanizm" Dmowskiego to rozpaczliwy pesymizm człowieka, czepiającego się schyłkowego kapitalizmu, jako ostatniej deski ratunku.

„Polska Zbrojna", nawiązując do wizyty p. Prezydenta w Poznaniu, niepotrzebnie przybiera „orlą" postawę i grozi:

„A z Wielkopolski nietylko nasz początek i ród; stamtąd wywodzi się również i nasz znak narodowy, królewski ptak, którego dziób jest twardy i którego pazury są ostre. Potrafi on dobrze przy ich pomocy bronić odwiecznych swoich gniazd". B.

HUMOR ZAGRANICZNY.

Chciałabym zabrać jedno dziecko na spacer. Które najbardziej będzie pasowało do mojej sukni?

(Passing Show, Londyn).

TELEGRAMY

STABILIZACJA WALUTY FRANCUSKIEJ

Paryż, 18 lutego. (PAT.). Podczas dyskusji w Izbie Deputowanych Poincare oświadczył, że w obecnej sytuacji prawna stabilizacja waluty jest rzeczą niemożliwą. Konieczne jest z punktu widzenia gospodarstwa narodowego utrzymanie stabilizacji faktycznej. Natychmiastowa stabilizacja prawna nie dałaby rezultatów praktycznych, gdyby nie towarzyszyły jej niezbędne gwarancje utrzymania po jej wprowadzeniu spokoju w dziedzinie polityki i finansów i odpowiednie warunki. W dalszym ciągu Poincare oświadczył, że nie może jeszcze w tej chwili określić daty dokonania stabilizacji prawnej, jak również w jakim stosunku frank będzie ustabilizowany.

SZANGHAJ ZAGROŻONY PRZEZ WOJSKA KANTONU

WOJSKA KANTOŃSKIE ODDALONE O 30 KM. OD MIASTA!

Pekin, 18 lutego. (AW.). **Wojska kantońskie odniósłszy w prowincji Cze-Kjangu poważny sukces w walkach z wojskami dyktatora Sun-Czuan-Fana, opanowały prowincję Cze-Kjangu i prowadzą ostrą ofensywę w kierunku szanghajskim. Wojska kantońskie osiągnęły linję wsi, położoną w promieniu 30 — klm. na południowy zachód i zachód od Szanghaju. Zarządzona została ewakuacja Szanghaju nietylko przez cudzoziemców, ale nawet przez instytucje rządu szanghajskiego. W Szanghaju żywią nadzieję, że interwencja wojsk Czang-Tso-Lina i wystąpienie wojsk angielskich zdoła uratować sytuację.**

WOJSKA SZANGHAJSKIE COFAJĄ SIĘ W POPŁOCHU

Londyn, 18 lutego (PAT). Agencja Reutera dowiaduje się z Szanghaju, że armja Sun - Czun - Fanga cofa się. Wojska południowe zajęły Hank - Czou bez walki. Komunikacja pomiędzy tym miastem i Szanghajem została przerwana. Ostatnie depesze z Szanghaju podają, że tłumy uchodźców z pod Hang - Czou chronią się w Szanghaju. Uchodźcy ci opowiadają o panicznym odwrocie wojsk Sun-Czuan-Fenga.

NOWE INSTRUKCJE PRZEDSTAWICIELA ANGLJI

Londyn, 18 lutego. (PAT.). Przedstawicielowi rządu brytyjskiego w Chinach przesłane zostały dzisiaj instrukcje co do dalszego prowadzenia rokowań w sprawie uregulowania zagadnienia stanowiska prawno - międzynarodowego koncesji brytyjskiej w Hankou i Kiu-Kiang. Według ostatnich wiadomości, O'Malley wznowił rokowania z Czenem, celem zawarcia porozumienia lokalnego w sprawie Hankou.

PRZED ANTYANGIELSKIM STRAJKIEM CHIŃSKICH MARYNARZY

Hong - Kong, 18 lutego (PAT). Związek marynarzy w prowincji Kwan-Tung i Chin centralnych rozwija propagandę w sprawie wywołania w całych Chinach powszechnego strajku marynarzy chińskich na statkach angielskich.

PRZECIW CUDZOZIEMCOM

Londyn, 18 lutego. (PAT.). „Times" donosi z Hong - Kongu, że w Hoi - Hou, na wyspie Hai-Nan tłum zaatakował przytułek dla sierot, prowadzony przez misję francuską. Szesnaście zakonnic oraz starsze wychowanki zakładu zostały uprowadzone.

NA NIEMIECKIM GÓRNYM ŚLĄSKU

WALKA GÓRNIKÓW

Katowice, 18 lutego. (PAT.). „Kattowitzer Zeitung" donosi: walka o 8-godzinną zmianę w górnictwie na niemieckim Górnym Śląsku przybrała bardzo poważne formy. Rokowania przeprowadzone do tego czasu między organizacjami górników wszystkich odcieni doprowadziły do złożenia deklaracji solidarności. W oznaczonym dniu o godz. 12 w poł. ma być przerwana praca na wszystkich kopalniach górnośląskich. Na najbliższą niedzielę w obrębie górniczym niemieckiego Górnego Śląska zapowiedziano aż 19 zgromadzeń, na których mówcy ze wszystkich części Rzeszy wygłoszą referaty. Jak słychać do ruchu tego przyłączył się również związek urzędników górniczych.

LOKAUT W PRZEMYŚLE WŁÓKIENNICZYM

Berlin, 18 lutego. (PAT.). Lokaut w przemyśle włókienniczym na Śląsku niemieckim rozszerza się. Z dniem jutrzejszym ma on objąć 23 tys. robotników.

STALIN CIĘŻKO CHORY

Moskwa, 18 lutego (A. W). Choroba Stalina budzi nadal poważne obawy w sferach, kierujących większością partji komunistycznej. Groźny stan zmusił lekarzy moskiewskich do zaproponowania sprowadzenia z Berlina prof. Bira. W razie pewnej poprawy Stalin będzie musiał na czas dłuższy wyjechać zagranicę. W każdym wypadku jest on na dłuższy czas unieruchomiony w aktywnej pracy politycznej.

KONFERENCJA KOLONJALNA IMPERJUM BRYTYJSKIEGO

Londyn, 18 lutego. (PAT.). „Daily Telegraph" dowiaduje się, że w lecie r. b. odbędzie się w Londynie konferencja kolonjalna Imperjum Brytyjskiego. W naradach wezmą udział przedstawiciele Sekretarjatu Stanu Spraw Kolonjalnych oraz gubernatorzy kolonji. Na konferencji omówione będą sprawy, dotyczące polityki kolonjalnej rządu oraz kwestja zwoływania konferencji kolonjalnych, które odbywają się co kilka lat.

Z POBYTU PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ W POZNANIU

Poznań, 18 lutego, (A.W.). Dziś przed południem p. Prezydent Rzeczypospolitej przybył do fabryki S. A. „Samolot" na Ławicy. Pan Prezydent zwiedzał szczegółowe warsztaty i dopytywał się o techniczne szczegóły. **Delegacja robotników prosiła p. Prezydenta o interwencję, aby fabryka mogła uzyskać więcej zamówień rządowych, z braku bowiem zleceń, zredukowano pierwotny personel fabryczny z 500 na 2000 robotników, która to liczba pracuje tylko 4 dni w tygodniu.** P. Prezydent przyrzekł poprzeć żądania pracowników. Po zwiedzeniu fabryki „Samolot" p. Prezydent udał się ze swem otoczeniem na zwiedzenie koszar III-go pułku lotniczego. Po zwiedzeniu koszar, p. Prezydent odjechał do miasta i był podejmowany przez p. wojewodę Bnińskiego śniadaniem. Popołudniu p. Prezydent zwiedził fabrykę Cegielskiego i „Iskropolu".

— Amerykański departament stanu oświadcza, że twierdzenie jakoby departament stanu polecił bankom amerykańskim nie udzielać kredytów obywatelom meksykańskim, nie odpowiada prawdzie.

— Ochłodzenie w stosunkach sowiecko-włoskich dało się według wiadomości komisarjatu ludowego do spraw zagranicznych zauważyć w przemówieniach, wygłoszonych w czasie wręczania listów uwierzytelniających przez przedstawiciela sowieckiego Kamieniewa królowi włoskiemu. Całe przyjęcie miało charakter demonstracyjnie chłodny.

— Między rządami francuskim i angielskim zawarty został układ, wedle którego nie przesądzając kwestii ratyfikacji układu w sprawie długów, skarb francuski wpłaci skarbowi angielskiemu w ciągu okresu budżetowego 1927-28 sześć miljonów funtów szterlingów

— Uchylając decyzję rady adwokackiej w Paryżu, sąd przywrócił adwokatowi Sadoul prawa adwokata.

— Przeprowadzana statystyka ofiar trzęsienia ziemi w Dalmacji, Bośni i Hercegowinie wykazuje, iż straty są poważniejsze, niż to można było dotychczas przypuszczać. Ogólna liczba zabitych według dotychczasowych obliczeń wynosi 890 osób, liczba rannych przeszło 7.000. Straty obliczane są na półtora miljona dolarów.

— W Moskwie podpisano układ rosyjsko-japoński, mocą którego japońskie towarzystwo naftowe uzyskało koncesję na poszukiwanie nafty na przestrzeni 1000 klm. kwadratowych we wschodniej części wyspy Sachalin.

— Dziś rozpoczyna się w Nowym Yorku wielki międzynarodowy turniej szachowy, w którym weźmie udział sześciu światowej sławy szachistów.

Z ŻYCIA PARTJI.

Warszawski Wydział Kobiecy P. P. S. uprzejmie prosi o przybycie na zebranie towarzyskie we wtorek, dn. 22 b. m., o godz. 7,30 wiecz., do lokalu przy ul. Leszno 53, na którem sen. tow. Kłuszyńska wygłosi odczyt p. t. „Zadania klasy robotniczej na najbliższą przyszłość".

W niedzielę, dn. 20 b. m.

Marymont. O godz. 11 rano w mieszkaniu tow. Grajdy, Chotomska 3, odbędzie się Konferencja Dzielnicowa. Na porządku obrad: 1) sprawozdanie z działalności Kom. Dzielnicowego, 2) wybory Komitetu Dzielnicowego, 3) wybory delegatów na Konferencję Warsz., 4) referat polityczny.

Dzielnica Śródmiejska. O godz. 11 rano w sali dzielnicy, Al. Jerozolimskie 6, odbędzie się Konferencja Dzielnicowa. Uprasza się towarzyszów zarejestrowanych o wykupienie legitymacji partyjnych.

Wielka zabawa karnawałowa. W sobotę, dn. 19 b. m., o godz. 9 wiecz. w sali Gospody Robotniczej, Bagatela 12a, odbędzie się wielka zabawa karnawałowa, urozmaicona licznemi atrakcjami.

Ruch zawodowy

Związek Zawodowy Drukarzy i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okręg Warszawa. Związek Zawodowy Drukarzy i Pokr. Zawodów zwołuje Ogólne Zebranie drukarzy warszawskich w dn. 20 b. m. w sali Tow. Hygjenicznego (Karowa 31) o godz. 10 rano. Wszyscy drukarze powinni przybyć.

Związek Zawodowy Ulicznych Sprzedawców Gazet prosi wszystkich członków Związku o bezwarunkowe przybycie na walne zgromadzenie członków Związku, mające się odbyć w niedzielę dnia 20 b. m. o godz. 6 wieczorem we własnym lokalu Związku Zawodowego Ulicznych Sprzedawców Gazet przy ul. Ogrodowej 16 m. 2. Najbliższe tramwaje: 0, 4, 6, 8, 16 i 22.

Wstęp na salę wyłącznie za okazaniem książeczki członkowskiej oraz dla nowozapisanych za okazaniem pokwitowania Związku.

Ruch młodzieży

Walne zebranie Koła Uniw. Z. N. M. S. odbędzie się dn. 19 b. m. o godz. 18,45 (Al. Jerozolimskie 6) Nieobecni zostaną oddani pod sąd organizacyjny.

Walne zebranie Koła politechnicznego Z. N. M. S. odbędzie się w sobotę, w lokalu T. U. R., Aleje Jerozolimskie 6, o godz. 7 wiecz.

Przedstawienie na Powązkach. Dnia 20 lutego r. b. o godz. 7 min. 30 w lokalu koła Dzielna 95, sekcja dramatyczna Powązkowskiego koła Młodzieży TUR. im. L. Misiołka, urządza przedstawienie teatralne. Bilety w cenie 50 gr. przy wejściu w dniu przedstawienia.

Koło „Śródmieście", Al. Jerozolimskie 6. Dnia 20 lutego o godz. 7 wieczorem odbędzie się wieczór taneczny.

Dyżury kolportażu Oddz. Warsz. T. U. R. Z dniem 18 lutego dział kolportażu broszur w Oddz. Warsz. T. U. R. objął tow. St. Wyszomirski. Tow. Wyszomirski dyżurować będzie w Sekretarjacie Oddz. Warsz. TUR., Al. Jerozolimskie 6, I piętro, od 7—8 wiecz. w poniedziałki,, środy i piątki.

Ruch kult.-oświatowy.

Wydział rob. wychowania dziecka urządza w niedzielę, 20 b. m. o godz. 4 popoł. w lokalu dzielnicowym przy ul. Wolskiej 44, przedstawienie z tańcami i deklamacjami.

Kursy dla działaczy społecznych i oświatowych przy Zw. Pracowników Gazowni (Kredytowa nr. 3), zawiadamiają słuchaczów i gości, że w sobotę dnia 19 b. m. o godz. 7-ej wiecz. odbędzie się wykład posła K. Czapińskiego, na temat: „Oświata a ruch robotniczy".

Kurs instrukcyjny T. U. R. dla prowadzących teatry robotnicze. Zarząd Główny Tow. Uniwersytetu Robotniczego organizuje kurs instrukcyjny dla prowadzących teatry robotnicze, sekcje dramatyczne w Oddziałach T. U. R., który trwać będzie 18, 19 i 20 marca r. b.

Program wykładów: Zasady i cele teatrów robotniczych. Repertuar teatrów robotniczych. Reżyserja teatru robotniczego. Dekoracje i kostjumy. Praktyczny wykład rozbioru sztuki. Praktyczny przykład chóralnej deklamacji. Zwiedzenie teatru robotniczego. Trudności teatru na prowincji. Deklamacje, obchody, wieczory artystyczne.

Uczestnicy kursu ponoszą koszty podróży; mieszkań i pożywienia dostarcza Zarząd Główny T. U. R. Zgłoszenia kandydatów do dnia 8 marca. Sekretarjat Generalny T. U. R. — Warszawa, ulica Czerwonego Krzyża Nr. 1. Dom Z. Z. K.

WIADOMOSCI Z CAŁEGO KRAJU

Poznań

ZJAZD KONSTYTUCYJNY OKR. ZW. PRAC. KAS CHORYCH I INSTYTUCJI UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.

Dnia 30.I.1927 r. odbył się w Ratuszu w Poznaniu Zjazd Konstytucyjny Okręgowego Związku Pracowników Kas Chorych i Instytucji Ubezpieczeń Społecznych na Okręg Poznański, obejmujący Województwa Poznańskie i Pomorskie. Zjazd był liczny, udział w nim brali delegaci poszczególnych zorganizowanych związków Pracowników Kas Chorych Woj. Poznańskiego, Pomorskiego i Śląskiego oraz goście z Krakowa i z Warszawy.

Po licznych debatach wyłoniono Zarząd w skład którego weszli jako prezes: F. Nowakowski z Poznania, zast. Bartwicki z Bydgoszczy, sekr. Wł. Paziuk z Poznania, zast. Światowski z Inowrocławia oraz skarbnik W. Zieliński z Poznania. Jako ławnicy: Wasilewski ze Świecia, Czajkowski z Grudziądza i Czupiał ze Środy.

Wilno

ODCZYT T. U. R.

Z okazji tygodnia przeciwalkoholowego, miejscowy Oddział T. U. R. urządził w dniu 6 b. m. w Sali Miejskiej, odczyt n. t. „O największem nieszczęściu ludzkości", który wygłosił prof. R. Radziwiłłowicz. Po odczycie był wyświetlany film o tej samej nazwie. Obecnych było przeszło tysiąc osób.

Krościenko Wyżne (Pow. Krosno)

WOJOWNICZY PROBOSZCZ.

We wtorek, dn. 25 stycznia Krościenko Wyżne, pow. Krosno, było widownią niezwykłego pogrzebu. Kilka dni przedtem zmarł nagle obywatel tejże gminy, gospodarz Fajkiel Antoni, który dłuższy czas przebywał w Ameryce. Wiadomo było, że nie chciał on padać plackiem przed klerem.

Gdy żona zmarłego udała się do miejscowego księdza z prośbą o oddanie ostatniej posługi zmarłemu, ten odmówił, **grożąc, że nie pozwoli go nawet pochować na cmentarzu, lecz w rowie, bo takiego, który nagle umiera, sam Bóg karze i nie powinien leżeć w poświęcanej ziemi!**

Gdy **zmarły leżał już pięć dni,** obywatele miejscowi, rozgoryczeni postępowaniem zacietrzewionego księdza, zebrali się w liczbie przeszło 300 ludzi z łopatami i przy śpiewie „Czerwonego" przyszli na cmentarz, gdzie wykopali grób i pochowali zmarłego. Najwierniejsi parafjanie złorzeczyli księdzu, który zapomniał o tem, że Chrystus kazał zmarłych grzebać.

Nazwisko tego księdza jest Jan Telme.

Co na to ks. biskup Nowak w Przemyślu?

Lwów

OTWARCIE TARGU NASIENNEGO.

Jutro odbędzie się we Lwowie w salach Giełdy przy ul. Akademickiej 17, uroczyste otwarcie Pierwszego Ogólnokrajowego Targu Nasiennego, urządzonego staraniem Targów Wschodnich, z inicjatywy i pod egidą specjalnego Komitetu, utworzonego z przedstawicieli i delegatów zrzeszeń rolniczych.

Starogard

ODKOPANIE DWUCH GROBÓW PRZEDHISTORYCZNYCH.

Donoszą z Czarnego Lasu, powiatu starogardzkiego, że na polu, należącem do tamtejszej domeny, podczas usuwania kamieni, natrafiono na dwa groby przedhistoryczne. Przy otwarciu jednego z nich, znaleziono 6 glinianych urn, które zawierały dobrze zachowane kości ludzkie. Drugi grób zostanie otwarty po przybyciu wezwanej z Torunia komisji dla konserwacji zabytków.

Lublin

ARESZTOWANIA W 43 PUŁKU PIECHOTY

Z rozporządzenia Oddziału II Wojsk. w Dubnie aresztowany został szeregowiec Lejba Sajber z Zamościa, który zorganizował w 43 pułku piechoty w Dubnie grupę komunistyczną. Obok propagandy komunistycznej w wojsku Sajber prowadził akcję komunistyczną w miejscowych związkach zawodowych. Aresztowanie Sajbera pociągnie za sobą szereg dalszych aresztowań.

Łódź

ŚLEDZTWO W SPRAWIE NADUŻYĆ W BIURZE ADRESOWEM.

Władze śledcze przeprowadzają dochodzenie w sprawie nadużyć w Biurze Adresowem, które, jak donoszą, zostały popełnione przez kierownika biura, Sitkowskiego i Machuderską, kasjerkę.

Władze śledcze dochodzą do wniosku, iż nadużycia przekraczają sumę 40 tys. zł.

RUCH ROBOTNICZY

CZY BĘDZIE REDUKCJA W HENRYKOWIE.

Jak donosi kor. warsz., Zarząd fabryki gorzelniczo-drożdżowej w Henrykowie postanowił przeprowadzić znaczniejszą redukcję robotników. Projekt ten, ze względu na ciężką sytuację ekonomiczną, wywołał wśród robotników zrozumiałe wrzenie. Jak się dowiadujemy, w związku z tym, w inspektoracie Pracy odbyła się konferencja, na której delegaci robotników wystąpili z wnioskami przeciwstawiającemi się redukcji, natomiast zaproponowali, by zamiast tego, ograniczono pracę do pięciu dni w tygodniu. Dyrekcja fabryki wnioski te wzięła pod rozwagę i definitywnej odpowiedzi ma udzielić na następnej konferencji w Inspektoracie Pracy.

PODZIAŁ WĘGLA DLA BEZROBOTNYCH.

Podział węgla z państwowej akcji opałowej dla bezrobotnych, niepobierających zasiłków, na terenie pow. warszawskiego, już się rozpoczął.

Z ogólnej ilości 716 ton, przypadającej na pow. warszawski, Pruszków otrzymał 165 ton, Nowy Dwór — 125, Zakroczym — 134, Jabłonna 104, Marki — 61, Bliznę — 33, Wawer i Brudno — po 32 i *Młociny* — 30.

Podział dokonywany jest przez poszczególne magistraty, lub urzędy gminne. W każdej miejscowości racja węgla uzależniona jest od liczby osób, korzystających z tej akcji.

Kraków

KONSOLIDACJA KLASOWYCH ZWIĄZKÓW PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

W dn. 13 b. m. odbył się w lokalu Zw. Zaw. Pracowników Umysłowych, Sławkowska 6, Zjazd delegatów klasowych związków pracowniczych, zwołany przez Radę Gen. tychże związków. Reprezentowane były związki niemal ze wszystkich większych ośrodków Rzeczypospolitej. W imieniu Kom. Centr. robotniczych związków zawodowych w Warszawie, obecny był tow. Zdanowski; w imieniu krakowskiej Rady Zaw. tow. Kruczkowski.

Głównym przedmiotem obrad była kwestja dalszej konsolidacji wszystkich związków zawodowych pracowników umysłowych w Radzie Generalnej, jako jedynej przedstawicielce klasowego ruchu pracowniczego. Celem wzmocnienia samoobrony społeczno - zawodowej, Zjazd postanowił wezwać Radę Gen. do wstąpienia do Kom. Centr. związków zawodowych robotniczych w Warszawie. Delegaci, zabierający głos w ożywionej dyskusji, podkreślali ważność zespolenia klasowego ruchu pracowników umysłowych z ruchem klasowo - robotniczym i opowiedzieli się za stałem i bezwzględnem utrzymaniem kontaktu z całą klasą robotniczą.

Zjazd zajął stanowisko wobec projektów rządowych, dotyczących spraw pracowniczych, i zaprotestował przeciwko próbom ze strony Min. Przemysłu i Handlu pogarszania warunków umowy o najmie pracy. Specjalną krytykę wywołała nowa instrukcja Min. Pracy o prawie do korzystania z doraźnych zasiłków dla bezrobotnych prac. umysł.

Siedzibę Sekretarjatu Rady Gen. wyznaczono w Krakowie.

W sprawie stosunku Rady Gen. do Centr. Org. Zrzeszeń Pracowników Umysłowych w Warszawie (Centorg), delegaci wskazywali, że jakkolwiek Centorg pod względem klasowości pozostawia wiele do życzenia, to jednak w sprawach ogólno - zawodowych należałoby zajmować stanowisko wolne od jakichkolwiek tarć organizacyjnych.

Zgierz

ZAKOŃCZENIE STRAJKU W 3-ch TKALNIACH.

A. W. donosi:

W związku z długotrwałym strajkiem w trzech tkalniach w Zgierzu, odbyła się, przy udziale inspektora pracy, Rapalskiego, konferencja przedstawicieli pracodawców z przedstawicielami robotników. Po dłuższych debatach udało się doprowadzić do porozumienia i płace robotników na poszczególnych artykułach zostały podwyższone do 30 procent. Robotnicy powrócili do pracy.

Wilno

ZEBRANIE CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI KOLEJOWEJ.

W dniu 12 b. m. odbyło się w Wilnie, przy ul. Kijowskiej zebranie członków filji Wilno „Krajowej Spółdzielni Spożywców Kolejarzy". Została wybrana Rada Obwodowa w skład której weszli tow. tow.: Zapolski Gosno, Gorgol, Stążowski, Taszliński.

WYPADKI

NAGŁE ZGONY PRZY PRACY.

W zbrojowni warszawskiej Nr. 2 przy ul. Stalowej nr. 8, zmarł nagle przy pracy z niewiadomej przyczyny robotnik, 63-letni Antoni Miller (Kamienna nr. 8).

— W rejonowych zakładach żywnościowych przy ul. Jagiellońskiej Nr. 52, zmarł nagle z niewiadomej przyczyny, podczas pełnienia służby nocnej, dozorca tych zakładów, 40-letni Dyonizy Zieliński (św. Wincentego Nr. 76).

PRZY PRACY.

Przy rozbudowie węzła kolejowego na Szczęśliwicach, robotnik, Leon Fabisiak, podczas pracy dostał się między dwa wózki przyczem doznał potłuczenia prawej nogi. Lekarz Kasy Chorych, po udzieleniu pomocy, przewiózł poszwankowanego do szpitala żydowskiego na Czystem.

— Również na Szczęśliwicach podczas pracy przy rozbudowie węzła kolejowego zasłabł nagle z niewiadomej przyczyny, robotnik, Franciszek Wysocki, zamieszkały przy ul. Górczewskiej nr. 37. Lekarz Kasy Chorych, po udzieleniu pierwszej pomocy, przewiózł chorego do domu.

KATASTROFA NA PRZEJEŹDZIE KOLEJOWYM.

Onegdaj, około godz. 9 rano, na przejeździe kolejowym, między Tłuszczem a Wyszkowem dostał się pod pociąg osobowy Nr. 741, wóz, jadący z Warszawy w kierunku Łomży, na którym znajdowało się 2 mężczyzn i 2 kobiety.

Jadący z przodu dwaj mężczyźni wyszli bez szwanku, natomiast siedząca na tylnej części wozu Marjanna Kożuchowska, lat 27, i Aniela Zleczowa, lat 40, mieszkanki wsi Szlubowa, gm. Zabrodzia, pow. Radzymińskiego — zostały ciężko poszwankowane.

Zgleczowa, po kilku minutach — życie zakończyła, Kożuchowską pociągiem Nr. 744 przywieziono do Warszawy, gdzie na dworcu Wileńskim pomocy udzielił jej lekarz Pogotowia, ale zmarła w drodze do szpitala.

Wóz został zdruzgotany, koń zaś zabity.

ŻYWCEM ZASYPANY ZIEMIĄ.

Na robotach ziemnych na Żoliborzu obsunęła się ziemia i przygniotła pracującego tam robotnika, 29-letniego Franciszka Kołodziejskiego (Miła nr. 67) Na ratunek rzucili się inni robotnicy i wkrótce Kołodziejskiego odkopali i przewieźli do Kasy Chorych przy ulicy Dzikiej nr. 75. Tam Lekarz Pogotowia stwierdził złamanie obojczyka, oraz potłuczenie kości biodrowej, i po udzieleniu pomocy, przewiózł poszwankowanego do szpitala żydowskiego.

ZBIOROWE ZACZADZENIE.

W barakach wojskowych, mieszczących się przy ul. Targowej nr. 77, z powodu zbyt **wczesnego zasunięcia** szybra przy piecyku żelaznym, wydzielał się kwas węglowy, którym zatruli się: 21-letni Jan Celner, sierżant sztabu generalnego i 18-letni Kazimierz Celner, oraz 18-letnia Leokadja Dybciówna (Solec nr. 99). Pogotowie po zastosowaniu odpowiednich zabiegów, pozostawiło zatrutych na miejscu.

CEGŁA Z BUDYNKU DWORCA KALISKIEGO.

Na przechodzącego przez teren b. dworca Kaliskiego palacza, 45-letniego Romana Kamińskiego z Milanówka spadła z budynku depot cegła i zraniła go w głowę. Pogotowie, po opatrunku przewiozło poszwankowanego do ambulatorjum kolejowego na Czystem.

ŚMIERTELNE POSTRZELENIE.

34-letni Kazimierz Dębiński, który we własnej kawiarni przy ul. Płockiej nr 61 został postrzelony z rewolweru w brzuch — zmarł w szpitalu żydowskim na Czystem.

WALKA POLICJANTA Z ŻOŁNIERZEM.

Na ul. Marszałkowskiej nr. 12, wywołał awanturę Ludwik Kotlewski, szeregowiec 1 pułku artylerji przeciwlotniczej. Awanturnik pobił dozorcę tegoż domu, oraz stawiał czynny opór posterunkowemu 11-go komisarjatu, używając, w czasie awantury, swego bagnetu. Awanturnika rozbrojono i przeprowadzono do komendy miasta.

Z ROZPACZY PO NARZECZONEJ.

W domu akademików—żydów przy ul. Namiestnikowskiej nr. 7, popełnił samobójstwo za pomocą poderżnięcia gardła i żył obu rąk oraz powieszenia się 25-letni Azryl Pokrzywa, student Politechniki. Samobójstwo spostrzeżono po kilku godzinach, po powrocie kolegi samobójcy, zajmującego z nim wspólny pokój. Przyczyna samobójstwa — rozpacz z powodu śmierci narzeczonej.

ŚMIERTELNE ZATRUCIE ALKOHOLEM.

W przytułku noclegowym przy ulicy Dzikiej nr. 62 zatruł się alkoholem 40-letni Ignacy Misiak, robotnik, zamieszkały w tymże przytułku. Lekarz Pogotowia stwierdził śmierć. Zwłoki przewieziono do prosektorjum.

WYPADEK SAMOCHODOWY.

Na Krak. Przedm. przed kościołem św. Krzyża 33-letnia Zofja Gronnelowa przechodząc przez jezdnię, dostała się pod samochód nr. 18896, prowadzony przez szofera Mieczysława Zagońskiego (Stalowa nr. 12). Ogólnie potłuczoną Gronnelową w stanie ciężkim przewiozło Pogotowie do szpitala św. Rocha.

KRONIKA

STAN POGODY.

Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie — 1°,1, najniższa — 6°,7. W Zakopanem wczoraj przez cały dzień padał śnieg, temperatura rano — 10°, w południe — 8°, najwyższa onegdaj — 1°; śniegu 65 ctm. W górach rano padał śnieg, temperatura — 16°, śniegu od 1 do 2 metrów, w Morskiem Oku wielkie zaspy śnieżne.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: pogoda zmienna (śnieg naprzemian z przejaśnieniami), rano umiarkowany, a nawet miejscami silniejszy mróz, potem szybsze ocieplenie. Na południu kraju chmurniej. Słabe wiatry z kierunków północnych.

Odczyty Stow. Inżynierów Mechaników Polskich. Dnia 19 b. m., o godz. 6-ej wiecz. odbędą się 2 odczyty w audytorjum VII Politechniki Warszawskiej, które wygłoszą prof. W. Borowicz i prof. E. T. Geisler. Tematem odczytów będzie omówienie aktualnych zagadnień konstrukcji i wykonania turbin parowych. Wstęp na odczyty mają wszyscy członkowie Stow. Inż. Mechaników oraz członkowie innych polskich Stowarzyszeń technicznych, za okazaniem legitymacji.

Komitet Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej zawiadamia, że doroczne walne zgromadzenie członków Muzeum odbędzie się w dniu 19 b. m. o godz. 6 wiecz. w pierwszym i o godz. 8 wiecz. w drugim terminie w lokalu Muzeum, Chmielna 52 (czytelnia, I p.).

Wieczornica towarzyska. W sobotę 19 b. m., Polski Klub Artystyczny (Hotel Polonia) urządza dla członków swoich i wprowadzonych gości Karnawałową Wieczornicę artystyczną. Początek o g. 10-tej.

Collegium Publicum Wolnej Wszechnicy. Dnia 20 lutego odbędą się w sali posiedzeń T-wa Naukowego Warszawskiego (Śniadeckich 8) dwa odczyty: o godz. 12 — prof. W. Trojanowskiego p. t. „Henryk Siemiradzki" (w 25-ą rocznicę zgonu) oraz o godz. 13 m. 15 odczyt zast. prof. Z. Gralińskiego p. t. „Układy locarneńskie a bezpieczeństwo Polski". Wstęp bezpłatny.

Kino dla dzieci. W niedzielę, o godz. 4-ej odbędzie się w Ognisku Dziecięcem, Grójecka 63, przedstawienie kinowe. Dla dzieci z Ognisk wstęp wolny, dla gości 20 gr.

14-ta LOTERJA PAŃSTWOWA.

Wczoraj, w 9-ym dniu ciągnienia 5-ej klasy państwowej loterji klasycznej, główniejsze wygrane padły na numery następujące:

Po **3,000 zł.** na N-ry: 29137 33340 56059.

Po **2,000 zł.** na N-ry: 45325 55462.

Po **1,000 zł.** na N-ry: 1659 18059 22997 30878 33150 42599 46043 47820 48985 50880 58302 62956 63563 67982 70073 72846.

Po **600 zł.** na N-ry: 6218 8305 11998 12317 14057 15317 36105 36807 40126 43642 46820 56908 58079 59452 59558 62489 63096 64465 65046 65121.

Po **500 zł.** na N-ry: 383 1308 8120 15206 15829 19919 21634 32014 32484 35095 49989 51558 53529 55729 56378 57045 64222 71254 75775 78540 79844.

Po **400 zł.** na N-ry: 2679 2980 4090 5862 5669 6222 6931 8822 11972 13008 18405 19492 26323 26879 27106 28437 33289 34613 37258 39079 40464 40575 43570 44142 46903 47487 48862 49214 49641 51502 51671 56122 59628 60783 61315 62517 62881 62994 64507 68257 69373 71411 77456 78141.

TEATR I MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Wielki
o 8-ej „Żydówka"

Narodowy
o 8-ej „Zbójcy"

Letni
o 8-ej „W rajskim ogrodzie"

Teatr Wielki. Dziś „Żydówka". Jutro o 3 popoł. po cenach zniżonych „Halka"; wieczorem „Faust" z „Nocą Walpurgji".

Teatr Narodowy. Codziennie „Zbójcy". W niedzielę o godz. 4 popoł. po cenach zniżonych „Śluby panieńskie".

Teatr Letni. Codziennie „W rajskim ogrodzie".

W niedzielę popoł., po cenach zniżonych, „Potęga reklamy".

Teatr Polski. Dziś „Car Paweł I" Mereżkowskiego. Jutro o 3 popoł. po raz pierwszy na przedstawieniu popołudniowem „Dzieje Grzechu" po cenach zniżonych.

Teatr Mały. Dziś premjera wesołej komedji Molnara „Jedyny ratunek". Jutro o 12 w poł. po cenach najniższych „Świt, dzien i noc". O 4 popoł. po raz pierwszy po cenach zniżonych „Orzeł czy reszka?".

Teatr Ćwiklińskiej i Fertnera. Codziennie „Potasz i Perlmutter".

Teatr Messal - Niewiarowskiej. „Księżna cyrkówka".

W niedzielę o godz. 4.15 po południu odegraną zostanie po cenach zniżonych od 1 zł. do 6 zł. operetka „Targ na dziewczęta" z pp. Messal i Niewiarowską. Panowie, nabywający bilet do krzeseł lub loży, otrzymują dodatkowy bilet bezpłatnie dla jednej pani.

Teatr Komedja. (Jasna 3). Dziś i jutro nieodwołalnie ostatnie przedstawienia teatru J. Jużnego „Ptak Niebieski". Jutro dwa przedstawienia o godz. 4 popoł. i o 8 wiecz.

Teatr Fredry. W sobotę popołudniu o g. 4 przedstawienie dla młodzieży szkolnej „Krakowiacy i Górale". Wieczorem poraz pierwszy „Iwonka", Germana. W niedzielę w południe o godz. 12 bajka dla dzieci „Baba Jaga". Popołudniu raz jeszcze „Iwonka".

Teatr Odrodzony (na Pradze). Dziś i dni następnych „Trędowata".

W niedzielę o godz. 4 po poł. po cenach zniżonych komedja „Z przyjemnością".

Dzisiejsza premjera „Szopki Cyrulika". Dziś w nowej sali cukierni „Dużej Ziemiańskiej" premjera politycznej szopki „Cyrulika Warszawskiego". Codziennie dwa przedstawienia o godz. 8,15 i 10 wiecz. Kasa dzienna u Chodowieckiego, Krakowskie Przedmieście 9.

Teatr „Zjednoczonych". Dziś o godz. 7 i 9,30 rewja „Pod kołderką".

Teatr Qui Pro Quo. Codziennie wielka rewja aktualna pod tytułem. „No to chodź pan" z udziałem całego zespołu.

Teatr „Perskie Oko". We wtorek. dn. 22 b. m., ukaże się retrospekcyjna rewja p.t. „Adju Fruziu", mająca symbolizować pożegnanie karnawału.

Teatr Rozmaitości „Mignon" (Marszałkowska 81b). Dziś i dni następnych rewia p. t. „Figle karnawału".

Teatr „Eldorado". Dziś i codziennie operetka „Cnotliwy Guwerner" z udziałem całego zespołu.

Teatr Olimpja. Codziennie program p. t. „A właśnie w nocy".

Z Filharmonji.

W niedzielę popołudniu dalszy ciąg cyklu symfonji Beethovena Koncert poprzedzi prelekcja, którą wygłosi prof. St. Niewiadomski. Program zawiera uwerturę „Egmont", czwartą symfonję i koncert potrójny, który wykona znane Trio (pp. Pohlowa, Kmitowa i Borzakowski). Porankiem niedzielnym dyrygować będzie p. Kazimierz Wiłkomirski, a solistami będą pp. Maria Wiłkomirska (fortepian) i Bolesław Ginzburg (wiolonczela).

Z Konserwatorjum. Jutro o godz. 8.15 odbędzie się w sali Konserwatorjum koncert recital laureatki konkursu szopenowskiego, p. R. Etkinówny.

W poniedziałek, dn. 21 b. m., odbędzie się w sali Konserwatorjum wieczór pieśni polskich w interpretacji pieśniarki p. Ireny Religioni - Radziszewskiej. Kasa: Chodowiecki, Krak. Przedm. 9.

Teatr dla dzieci, Jasna 3 wystawia w niedzielę 20 b. m. o godz. 12.15 baśń fantastyczną „Książe leniuszek", **Czesława Zbierzyńskiego.**

Widowisko uzupełni wesoła komedyjka „Grubasek".

Koncert w „Splendidzie". Jutro, w niedzielę o godz. 12 w poł. odbędzie się inauguracyjny koncert w sali kina „Splendid". Wykonawcy: pianistka Róża Benzefowa, śpiewaczka Wanda Wermińska, tenor Marceli Sowilski i skrzypek Józef Kamiński. Program obfity i urozmaicony: Bach, Wagner, Chopin, Wieniawski, Niewiadomski, Bizet i inni. Koncert ten będzie zapoczątkowaniem najtańszej imprezy koncertowej w Warszawie. Ceny biletów bowiem wynoszą od 50 gr. do 2 zł. Miejsca numerowane. Bilety w przedsprzedaży u Chodowieckiego.

Z sądów.

SĄD NAJWYŻSZY ZATWIERDZIŁ WYROK W SPRAWIE PODPROK. HURCZYNA.

Sąd Najwyższy rozpatrywał wczoraj sprawę Witolda Hurczyna, podprokur. sądu apelacyjnego w Wilnie.

Podprok. Hurczyn od 1921 roku zabierał pieniądze znajdujące się w aktach sądowych. Przyznał się do nadużyć w 14 wypadkach. Między innymi przywłaszczył sobie 4.800 dol. Lewinsona, który miał sprawę karną za przemycanie obcej waluty z Polski zagranicę.

Sąd Apelacyjny skazał Hurczyna na 5 lat więzienia, zamieniającego dom poprawy i pozbawienie praw.

Sąd Najwyższy wyrok ten zatwierdził.

I. K.

Odczyt posła Antoniego Pączka. Staraniem Warsz. Org. Młodz. T. U. R. — tow. pos. A. Pączek wygłosi we wtorek, dnia 22 lutego w lokalu O. K. R., Al. Jerozolimskie 6, I piętro o godz. 7 min. 30 wiecz. odczyt p. t.: **„Skąd Państwo bierze i na co wylaje pieniądze".**

Wejście bezpłatne. Wstęp wolny dla wszystkich.

Z GIEŁDY

Warszawa, dnia 18 lutego

Waluty i dewizy.

Dolar Stan. Zjedn. 8,92. Belgja 124,75.— Holandja 359.05. Londyn 43,51. Paryż 35,17 Praga 26,58½. Szwajcarja 172.55. Włochy 38.97½ Wiedeń 126.37½. Nowy Jork 8.95.

Papiery procentowe.

8% L. Z. Państw. Banku Roln. 85.00. 8% L.Z. Banku Gosp. Kraj. 85,00. 10% Poż. kolej 100.50.—. 5% Państw. Poż Konwersyjna 58,75 5% L. Z. Warszawy przedw. —,—. 6% L. Z. Warszawy 62,00 —60.50 — —,— — 4½% L. Z. Warsz złotowe, 58.00 6% Poż. dol. 86.00 (zł. 769.70). 8% Poż. konwersyjna. 98,00. 4½% L. Z. ziem. złotowe 50,50. 51,50 51.25— .— 5% L. Z. Warsz. do 1918 r. — 6% Oblig. Warsz. 1915—16 r. 31.00—33,50.

Akcje.

Bank Polski 103,00—104,00. — Bank Dyskontowy 12,75. Bank Tow. Spółdz. —,—. Bank Zachodni 2,85. Bank Ziedn. Ziem Pol. 1,90 Bank Zw.Sp.Zarobk. 11.25, 11,35 Kijewski 0,25. Siła 76.00. Chodorów 109,00. Czersk 0,60 Gosławice 49,00 Cukier 4.35—4.30 Łazy ,—. Wysoka ,—. Nobel 3,10. Węgiel 90,00—90.25. Firlej —.— Cegielski 30.00 — 32,00 Lilpop 20.00—20.50 Modrzejów 6.55. Norblin ,—. Ostrowiec 14,50 14.35, 14.00 Rudzki 1,45 1,40 Starachowice 2,64—2,66—2,59 Zieleniewski —.—. Zawiercie 23,50 Żyrardów 13,75 Haberbusch 93,00 Żegluga ,—. Spirytus 2,95—.— Borkowski 1,55—1.60. Bank Handlowy 5.60. Elektryczność 46.00. Częstocice 2,15—2.20. Parowóz 1,00 — 0.92— ,—. Puls 6.90—7.00. Spiess 58,00——.—. Michałów 0.44 Ortwein 0.48. Spirytus 2.85—2.90.

Notowania pozagiełdowe.

z dnia 18.II godz. 10 wiecz.

Dolar amer. 8,92 i ¾ grosza.

Akcje — tendencja utrzymana. Bank Polski 103,00. Cukier 4,27½. Węgiel 90,00. Modrzejów 6,30. Lilpop 20,00. Ostrowiec 14,40. Rudzki 1,46. Starachowice 2,67. Żyrardów 13,50.

Rubli 100 złotem 471,75. Listy Zastawne złotowe bez zmiany. Obroty małe.

WZOROWY CZŁONEK ZEBRANIA

PRZYKAZANIA DLA „SUMIENNYCH" TOWARZYSZÓW

Wiedeńska „Arbeiterzeitung", organ socjalnej demokracji Austrji drukuje bardzo zabawny feljetonik, wykpiwający członków partji i zw. zaw., grzeszących niepunktualnością i lekceważeniem swych obowiązków.

Nie przychodź na zebrania.

Jeżeli już przychodzisz, przychodź zapóźno.

Naogół, jeżeli pogoda nie jest piękna, przełóż sobie te rzeczy dziesięciokrotnie.

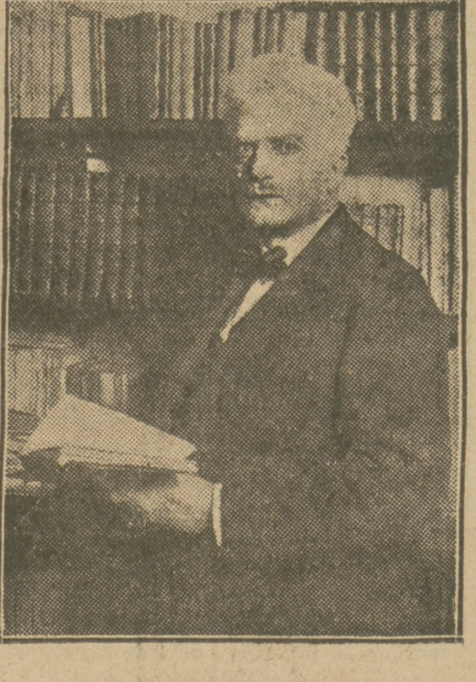
Nie bierz na siebie żadnych obowiązków; łatwiej krytykować aniżeli pracować.

Mimo to, nie pozwalaj na to, żeby nie wybrano cię do zarządów. Kiedy jednak znajdziesz się w zarządzie nie przychodź na zebrania.

Kiedy pytają cię o twe zdanie, odpowiadaj, że nie masz nic do powiedzenia; nie zapominaj jednak powiedzieć każdemu po zebraniu, jak właściwie należy tworzyć historję.

Nie pracuj nigdy więcej, aniżeli wymaga niezbędna potrzeba, jeżeli jednak inni więcej pracują, wymyślaj im, że klika bierze się do wszystkiego.

Nie staraj się o nowych członków; zrobią to inni.

TOW. ANDRZEJ STRUG

otrzymał nagrodę im. Marji Orzeszkowej za swoją działalność literacką.

DWA LATA BEZ DESZCZU!

GŁÓD I NĘDZA WYNIKIEM KLĘSKI ŻYWIOŁOWEJ

Zachodnie okolice Południowej Afryki przeżywają teraz niezwykle długi okres suszy. Przez osiemnaście miesięcy opady deszczowe dosięgły zaledwie półtora cala. Niektóre miejscowości nie widziały deszczu przez całe dwa lata. Żyzne i kwitnące dostatkiem okręgi tamtejsze stały się wskutek tego pustynią. Wielu osadników porzuciło swe gospodarstwa aby poszukać nowych pastwisk dla bydła, które masowo zdycha z braku wody. Szkody powstałe wskutek tej katastrofy obliczają do tej pory na 22 i pół miljona złotych. Ludność również cierpi głód gdyż niema zbóż, a więc chleba. Kobiety i dzieci nie pokazują się poza domem z braku odzienia, które trudno uszyć, gdyż niema i surowca lnianego czy bawełnianego. Władze rządowe dostarczają ludności trochę mąki i kaszy, ale nie zaspakaja to normalnych potrzeb odżywiania. Na dobitkę ,ogarnął tę połać kraju orkan, który wyrządził wielkie szkody, gdyż większość osadników utraciła narzędzia uprawy roli, zniszczone przez huragan.

Przez kilka tygodni komunikacja z najbardziej dotkniętemi tą niezwykłą klęską miejscowościami była całkowicie przerwana, i nawet niewiadomo było, czy mieszkańcy tamtejsi jeszcze żyją, czy też zginęli śmiercią głodową.

ODZNACZENIE NAUKOWE I ARTYSTYCZNE

W niemieckiej Republice zniesione zostały wszystkie odznaczenia, ordery, których taka rozmaitość była za czasów cesarskich. Pozostały jedynie odznaczenia artystyczno-naukowe w formie tarczy z orłem (na lewo) i odznaczenia za sprawność fizyczną i wyczyny sportowe (na prawo), w formie medalu bronzowego.

DRUGI DZIEŃ NARCIARSKICH MISTRZOSTW POLSKI

DRUŻYNOWE ZWYCIĘSTWO PATROLU POLSKIEGO.

WOJSKOWE ĆWICZENIA NARCIARSKIE.

Wczoraj w drugim dniu międzynarodowych zawodów narciarskich o mistrzostwo Polski, rozegrany został tylko bieg wojskowy z przeszkodami na dystansie 7 klm.

Wśród ciężkich warunków atmosferycznych, przy silnym wietrze oraz dużych opadach śnieżnych wyruszyło ze startu 70 zawodników polskich, czeskosłowackich oraz rumuńskich.

W klasyfikacji indywidualnej zwyciężył szer. Gierauer (Czechosłowacja) 27 m. 28 s.

2) Czech Władysław (Polska) 27 m. 58 s.

3) Gąsienica (Polska) 28 m. 43 s.

4) Rucanano (Rumunja) 29 m. 01 s.

5) Wójcicki (Polska) 29 m. 29 s.

6) Zaydel (Polska) 29 m. 44 s.

Drużynowo zwycięstwo odniosła Polska 17900 pkt. przed Rumunją 16.600 pkt. oraz Czechosłowacją 16575 pkt.

Po skończonym biegu odbyły się wojskowe ćwiczenia narciarskie, którym przyglądało się przeszło 1000 osób publiczności. Ćwiczenia te, mimo nieprzybycia eskadry aeroplanów, wypadły nadzwyczaj efektownie, wykazując sprawność i dzielną postawę naszej Armji.

Dziś w trzecim dniu zawodów odędzie się bieg główny na dystansie 18 kil. Należy się spodziewać pięknej mroźnej pogody, gdyż opady śnieżne ustały, przy jednoczesnem podnoszeniu się barometru.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, Węgrzy zgłosili do zawodów 3 swych reprezentantów, którzy dziś przybywają do Zakopanego.

Przy sposobności zaznaczamy, że o zdobyciu tytułu mistrza Polski na rok 1927 zadecyduje suma punktów w biegu 18 klm. oraz skoku.

ZAPASY SZERMIERCZE W WIEDNIU

Przed paru dniami odbyły się w Wiedniu zapasy szermiercze, na które zjechali się przedstawiciele różnych państw europejskich. Ostateczne zwycięstwo odniósł Włoch, Carniel, którego widzimy na zdjęciu.

Z RADJOSTACJI WARSZAWSKIEJ

SOBOTA.

15.00 — 15.25 Komunikaty: gospodarczy i meteorologiczny. 15.30 — 16.45 Stacja nieczynna. 16.45 — 17.10 Odczyt p. t. „Życie mrówek", wygłosi prof. Adam Czartkowski. 17.15 — 18.40 Koncert popołudniowy. Wykonawcy, Orkiestra P. R. prof. Jan Dworakowski (dyrekcja), p. Juljusz Hoffman (śpiew) i p. Seweryn Śnieckowski (obój). Część I-sza. 1. Giordano: Fantazja „Fedora" — wykona orkiestra, 2. a) Giordano: Romans z op. „Fedora", b) Goldmark: Romans z op. „Królowa Saba", odśpiewa p. Juljusz Hoffman. 3. a) Meyerbeer: Arja z op. „Robert Djabeł", b) Haydn: Menuet — wykona p. Seweryn Śnieckowski. Część II: 4. a) Flotow: Uwertura do op. „Albin", b) F. Rybicki: Walc — wykona orkiestra. 5. a) Niewiarowski: Na ligawce, b) Gall: Serenada — odśpiewa p. Juljusz Hoffman. 6. a) Kraisler: Preghiera, b) Sulima: Serenade d'amour — wykona p. Seweryn Śnieckowski. 18.40 — 19.00 Rozmaitości. 19.00 — 19.25 Odczyt p. t.: „Antoni Lange" — wygłosi red. Zdzisław Dębicki (dział: „Literatura Polska"). 19.30 — 19.45 Komunikat rolniczy. 19.45 — 20.10 Odczyt z działu „Radjokronika" — wygłosi Dr. Marjan Stępowski. 20.10 — 20.30 Przerwa. Przypuszczalnie komunikaty. 20.30 — 20.45 Djalog na tle Junoszy Szaniawskiego w wykonaniu pp.: Antoniego Bednarczyka i Henryka Kawalskiego. 20.50 — 22.00 Koncert muzyki lekkiej. 22.00 — 22.30 Sygnał czasu. Komunikaty prasowe. 22.30 — 23.30 Transmisja muzyki tanecznej z cukierni „Wielka Ziemiańska.

NIEDZIELA.

14.15 — 14.40. Odczyt p. t. „Hodowla trzody chlewnej: rasa — kierunki", prelek. I — wygł. p. Marja Karczewska dział „Rolnictwo. Po odczycie komunikat meteorologiczny. ny.

14.40 — 15.00. Stacja nieczynna.

15,00 — 17,00. Transmisja z Filharmonji Warsz. III-go koncertu symfonicznego z cyklu Beethovena. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonji Warszawskiej pod dyr. Grzegorza Fitelberga oraz p. Lidja Kmitowa (skrzypce), p. Marja Pohlowa (fort.) i p. Michał Borzakowski (wiolonczela).

Część I.

1. Uwertura „Egmont" — wykona orkiestra. 2. Koncert potrójny C-dur na skrzypce, wiolonczelę i fortepian, z tow. orkiestry: 1) Allegro, 2) Largo, 3) Rondo alla Polacca.

Część II.

3. Symfonja IV-ta. I. Adagio vivace, II. Adagio, III. Allegro vivace, IV. Finale (Allegro ma non troppo) — wykona orkiestra.

17.00 — 17.25. Program dla dzieci (p. Benedykt Hertz).

.... Wykonawcy: Orkiestra P. R. dyr. Jana Dworakowskiego, p. Edward Haus - Ferraro (śpiew) i p. Edmund Wojakowski (flet).

Część I-a.

1. a) Ang. Soderman: Szwedzki marsz weselny, b) B. Godard: „Viennoise" op. 55, c) Giordani: „Caro mio ben"—wykona orkiestra. 2. Verdi: Arja Rodrigo z op. „Don Carlosa" — odśpiewa p. E. Manus-Ferraro. 3. Verdi-Popp: Walc koncertowy na tematy z op. „Traviata"—wykona p. E. Wojakowski.

Część II-a.

4. L. Sieda: Suita p. t. „Karnawał": I. Introdukcja, II. Taniec Pierrota, III. Serenada, IV. Walc, V. Finał — wykona orkiestra. 5. a) E. Kronke: Caprice Impromptu, b) Moniuszko - Popper: Prząśniczka — wykona p. Edmund Wojakowski. 6. a) Gall: Barkarolla, b) Niewiadomski: Pieśń żołnierska — odśpiewa p. Edward Haus - Ferraro.

18.40 — 19.00. Rozmaitości — wygłosi p. Lewiński.

19.00 — 19.25. Odczyt p. t. „Polska na progu Złotego Wieku" — wygł. prof. Henryk Mościcki (dział „Historja Polski).

19.30 — 19.55. Odczyt p. t. „Rozwój i stan obecny ludoznawstwa polskiego" — wygłosi prof. Stanisław Poniatowski.

19.55 — 20.00. Odczyt p. t. „Psychotechnika" — wygłosi inż. Eugenjusz Porębski.

20.30. „Kulig w Tarninach", fragment z „Popiołów" Stef. Żeromskiego w opracowaniu radjofonicznem p. B. Hertza i reżyserji p. W. Tatarkiewiczówny — wykonają artyści scen warszawskich. Ilustrację muzyczną przygotował p. St. Nawrocki, dekoracje akustyczne p. A. Wodzinowski.

20.50 — 22.00. Koncert wieczorny. Wykonawcy: Chór mieszany „Lutni Warszawskiej" pod dyr. prof. Piotra Maszyńskiego, orkiestra P. R. pod dyr. prof. Jana Dworakowskiego, p. Mieczysław Salecki (śpiew), oraz prof. Jerzy Lefeld i prof. Feliks Starczewski (akompaniament).

Część I-a.

1. a) Kurpiński: Polonez p. t. „Witaj", b) Noskowski: Fragment z op. „Livia Quintilla" — wykona orkiestra. 2. a) Noskowski: Astry, b) „Prószy śnieżek", c) Krakowiak — odśpiewa p. M. Salecki. 3. Moniuszko: Z sonetów krymskich: a) Ruina, b) Noc — wykona chór mieszany „Lutni Warszawskiej".

Część II-a.

4. a) Friedman: Leci piosenka, b) Żeleński: Jasiek z pod Sącza — odśpiewa p. Mieczysław Salecki. 5. Noskowski: Suita chóralna p. t. „Grajek" wykona chór mieszany Lutni Warszawskiej. Partję solową wykona p. Mieczysław Salecki.

22.30 — 23.30. Transmisja muzyki tanecznej z cukierni „Wielka Ziemiańska".

MARION TOLLY, śpiewaczka amerykańska, występująca w teatrze Metropolitan w Nowym Jorku, otrzymuje 800,000 złotych rocznej gaży, a oprócz tego 25,000 złotych od występu.

ZE SPORTU

KALENDARZYK ZAWODÓW SPORTOWYCH.

DZIŚ.

Boisko Skry: godz. 14,30 mecz piłki nożnej Ascola — Jutrznia.

Lokal Skry: dalszy ciąg rozgrywek pingpongowych o robotnicze mistrzostwo stolicy: Kordjan — Skra.

JUTRO.

Szkoła Ronthalera: Dalszy ciąg rozgrywek o siatkowe mistrzostwo Warszawy: godz. 10 **Sem. Rzemiosł** — Kurmanowa; Konopnicka — Orzeszkowa; Mislasowa — Em. Plater; II Gimn. Zw. Zaw. — Mickiewicz; Szkoła Prażan — Kostka; Ronthaler — Niklewski; Orkan — W. K. S.; Warszawianka — Varsovia.

Agrykola: Zawody saneczkowe.

Lokal Skry: godz. 10 mecze ping-pongowe: Skra — Czarni; Sarmata — Kordjan.

ORGANIZACYJNE ZEBRANIE SEKCJI KOLARSKIEJ SKRY.

Dnia 22 b. m., o godz. 19, odbędzie się w lokalu R. K. S. „Skra", organizacyjne zebranie Sekcji Kolarskiej.

WIELKI RAID NARCIARSKI.

Stryj. W dniu wczorajszym wyruszyło w dalszą drogę pięciu studentów warszawskiego Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego. Przebyli już oni w ciągu 17 dni 800 kilometrów (z Suwałk) i pozostał jeszcze do pokrycia dystans od Stryja do Howerli (130 klm.).

Ukończenie raidu jest zatem prawie zupełnie pewne. Za ukończenie tego raidu PIWF. zdobędzie piękną nagrodę za największą wycieczkę narciarską, ufundowaną przez Min. Robót Publ., dłuta art.-rzeźb. Olgi Niewskiej.

MISTRZOSTWO POLSKI W HOKEJU LODOWYM.

Odwoływane kilkakrotnie zawody hokejowe o mistrzostwo Polski odbędą się definitywnie w dniach 21 i 22 b. m. w Zakopanem. Do rozgrywek staje 6 klubów, które podzielono na dwie grupy: 1 grupa — AZS. (Warszawa), Cracovia (Kraków) i Pogoń (Lwów), II grupa — WTŁ. (Warszawa), TKS. (Toruń) i PKŁ. (Poznań). W pierwszym dniu (poniedziałek) odbędą się rozgrywki w grupach, a we wtorek — finały. Drużyna zwycięska otrzyma srebrny puhar, ufundowany przez Warsz. Tow. Łyżwiarskie, a drużyny które uzyskają pierwsze trzy miejsca — żetony.

Z teatrów świetlnych

PAN. — „Wielkomiejskie lalki".

Banalny niemiecki obraz o rzekomo umoralniającej treści. Małżeństwo, zdrady małżeńskie, czuła para kandydatów do stanu małżeńskiego, miłość na tle baru, salonu, dancingu, ulicy. Łezka sentymentu na temat niewinnej dziewczyny, szukającej zarobku wśród ludzi, czyhających na jej niewinność — i „szczęśliwe", do ołtarza prowadzące zakończenie.

Ani to zabawne, ani ciekawe; tyle, że intrygę zaplątano w możliwie najbardziej skomplikowane węzły, a rozwiązano ją możliwie najmniej inteligentnie i najmniej frapująco. **Ika.**

Kino „Apollo". „Ben Hur".

Kino Stylowy. „Spowiedź Królowej" z Alice Terry i L. Stonem, oraz 2 farsy.

Kino Filharmonja. „Skompromitowana mężatka" z Laurą la Plante.

Kino Palace. „Nowoczesna Dubarry".

Kino Wodewil. „Droga do przeszłości".

Kino „Splendid". „Ben Hur".

Kino Pan i Corso. „Wielkomiejskie lalki".

Kinematograf Miejski. Premjera „Kapitan z Nancy B.".

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—Za zmianę adresu 50 gr.
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 40, za tekstem gr. 15, komunikaty i nadesłane gr. 60, nekrologi gr. 15, drobne za wyraz gr. 15. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor naczelny dr. FELIKS PERL. Redaktor odpowiedzialny STANISŁAW DUBOIS. Wydawca RADA NACZELNA PPS. Odbito w drukarni „Robotnika" Warecka 7.